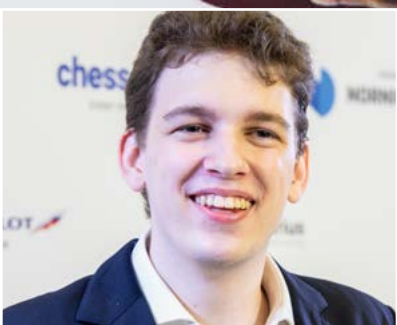

Officieel orgaan van de
Koninklijke Nederlandse Schaakbond
Jaargang 128 – no. 4 – augustus 2021

schaaK magazine

Kostenjoeek en Duda winnen World Cup

Webwinkel

Schaakklokken

Boeken

Wedstrijdformulieren en reglementen

Spelmateriaal

Handleidingen

CD's

Werkboeken

Leermethode van Wijgerden/Brunia

Koninklijke Nederlandse Schaakbond
een meesterlijke sport

www.schaakbond-winkel.nl

Voor clubs, scholen en de rest van schakend Nederland!

Paperback

Hardcover
€ 32,99

U kunt online bestellen, per e-mail of telefoon. Ook kunt u een compleet bestelformulier per post laten toesturen. Bestelling worden verzorgd door Schaak en Go Winkel Het Paard, Haarlemmerdijk 173, 1013 KH Amsterdam. Tel: 020 6241171, email: info@schaakengo.nl. Bij afname van grotere aantallen geldt een korting. Bezoek voor details de website.

 schaak
magazine

Officieel orgaan van de
Koninklijke Nederlandse
Schaakbond

Jaargang 128 – no 4 – augustus 2021

Hoofdredacteur

Jeroen Bosch

Aan dit nummer werken mee:

Bas Beekhuizen (foto's)
Harry Gielen (foto's)
Ilja Kalle (foto's)
Anastasiia Korolkova (foto's)
Alina l'Ami (foto)
David Llada (foto's)
Frans Peeters (foto)
Eric Rosen (foto's)

Minze bij de Weg

Peter Boel
Arno Bosch
Jeroen Bosch
Rick de Laat
Frank Erwich
Herman Grooten
Robby Kevlishvili
Pascal Losekoot
Dimitri Reinderman
Paul van der Sterren
Karel van der Weide
Gerjos Weelink

Redactieadres

Frans Halsplein 5
2021 DL Haarlem
Tel: 023-5254025

E-mail

schaakmagazine@schaakbond.nl
Wijziging van uw mailadres naar
uw vereniging.

Sluiting kopij

20 september 2021

Bonds bureau KNSB

Frans Halsplein 5
2021 DL Haarlem
tel: 023-5254025
E-mail:
bonds bureau@schaakbond.nl
Internet: www.schaakbond.nl

Vormgeving & Lay-out

Interface Communicatie, Ede
www.ifcommunicatie.nl

Cover: Alexandra Kostenjoek
(foto Anastasiia Korolkova) en
Jan-Krzysztof Duda (foto David
Llada)

Informatief

Voorloper

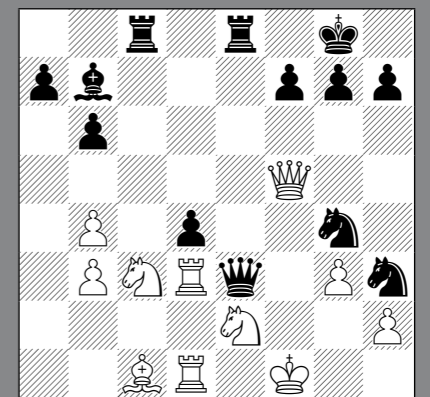
Schaaktechniek

I N H O U D

Toernooien

Bond en Club

Schaakmat!

Stelling na 25.Ted1

Tijdens de World Cup in Sochi eindigen heel wat partijen in mat. Met veel deelnemers, barrages en soms grote krachtsverschillen is dat logisch. Het volgende mat uit de eerste ronde ging de wereld over. Hoe gaf zwart mat in 2 vanuit de diagramstelling?

Echt schaken

De bekende zomertoernooien in Nederland werden dit jaar nog afgelast, maar toch gaat het de goede kant op! Op 18 september start de KNSB-competitie 2021-2022 met teams in 7 verschillende klassen. Ruim voor die datum zullen bijna alle verenigingen hun interne competities alweer hebben opgestart. Een groot aantal verenigingen doet ook mee aan de schaak-off zie de laatste pagina van dit nummer.

In SchaakMagazine berichten we al ruim een jaar voornamelijk over online toernooien, maar in dit nummer vooral verslagen van toernooien die echt achter het bord zijn gespeeld. Een mooie prestatie leverde het toernooicomité in Almelo met de organisatie van de Nederlandse Jeugdkampioenschappen

t/m 14, 16 en 18 jaar. In een verslag van Dimitri Reinderman leest u welke jeugdspelers de beste prestaties leverden. Drie Nederlandse jeugdspelers namen met steun van de Corry Vreeken Stichting deel aan het EU-kampioenschap in Mureck. Frank Erwich ging mee als coach en vertelt over de opgedane internationale ervaring.

De World Cup in Sochi leverde geen Nederlandse successen op maar wel twee rechtte winnaars: Alexandra Kostenjok en Jan-Krzysztof Duda prijken dan ook op de cover van dit nummer. Ook Robby Kevlishvili kon eindelijk weer achter het bord plaatsnemen, hij scoorde meteen zijn laatste grootmeesternorm en beschrijft voor ons hoe dat in zijn werk ging. Ivan Sokolov is na jaren

werkzaam te zijn geweest in het buitenland weer terug in Nederland, in een interview met Gerjos Weelink kijkt hij terug en blikt hij vooruit.

Minze bij de Weg keek ook terug en wel naar de ontstaansgeschiedenis van de bondswedstrijden. In dit nummer verder aankondigingen voor het NK Bedrijv schaak en de Deloitte Nederlandse Kampioenschappen. Gelukkig kunnen we weer achter het bord schaken! Dat zal zeker beaamd worden door de 15-jarige Eline Roebers die als verrassende winnaar uit de bus kwam in een open toernooi in Brugge.

Jeroen Bosch
hoofredacteur

Deloitte Nederlandse Kampioenschappen Schaken

In 2020 gingen de Nederlandse Kampioenschappen Schaken niet door vanwege de corona-pandemie. De editie van 2021 wordt gesponsord door adviesorganisatie Deloitte en is extra bijzonder. Het NK Algemeen wordt namelijk georganiseerd met meer deelnemers en met een spectaculaire nieuwe formule.

De finale van het Deloitte NK Algemeen wordt gehouden in het hoofdkantoor van Deloitte in Rotterdam. Van 27 november tot

en met 3 december 2021 wordt in een dubbelronde vierkamp bepaald wie de Nederlands Kampioen van 2021 gaat worden.

De vier deelnemers moeten zich daarvoor bewijzen in een knock-out toernooi dat van 15-23 oktober wordt gehouden in het gemeentehuis van Hoogeveen. In totaal 24 deelnemers worden geselecteerd op speelsterkte, waarbij acht spelers die aan het NK 2020 zouden deelnemen geplaatst worden in

de tweede ronde. Dankzij de formulewijziging is er ook plaats in het NK voor de Nederlands Jeugdkampioen (t/m 18 jaar) en vijf regionale kampioenen.

Het Deloitte NK-vrouwen wordt in zijn geheel gespeeld in Hoogeveen. De vrouwen zullen in een gesloten achtkamp uitmaken wie zich Nederlands Kampioen 2021 mag noemen.

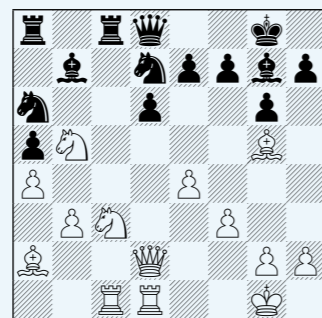
Lees ook het persbericht "[Aankondiging Deloitte NK Schaken 2021](#)".

Eline Roebers wint de Brugse Meesters

In 2020 werd Eline Roebers wereldkampioen bij de meisjes t/m 14 jaar, en dat ze heel talentvol is weten we al veel langer. In juni 2016 stond ze als Nederlands Jeugdkampioen al op de cover van SchaakMagazine. In augustus 2021 heeft de 15-jarige Amsterdamse wel een volgende stap gezet. Ze won een open toernooi voor volwassenen waaraan onder andere 5 IMs en een 1 GM meededen. Met 7 overwinningen, 1 nederlaag en 1 remise eindigde ze op de gedeelde eerste plaats, maar dankzij haar sterke tegenstand werd ze de officiële

winnaar van de Brugse Meesters.

Roebers - Ondersteijn Brugse Meesters (9)

Stelling na 22...Pa6

In de laatste ronde won Eline op spectaculaire wijze van de Nederlandse IM Niels Ondersteijn.

23.b4!

Je moet er maar opkomen! De pion kan door het paard en door de pion genomen worden, maar Eline wil aanvallen en haar looper offeren op f7.

23...Lxc3?

Zwart voorkomt het inslaan op f7 maar komt nu gewoon slecht te staan.

Op 23...Pxb4 wint wit met 24. Lxf7+ omdat het na 24...Kxf7 25.Pxd6+ Kf8 26.Pxc8 helemaal

misgaat met zwart. Minder duidelijk is het na 23...axb4 24.Lxf7+! Kxf7 25.Pxd6+ Kf8 (25...Kg8? 26.Da2+; 25...exd6 26.Lxd8) 26.Df4+ en wit heeft aanval maar het blijft ingewikkeld.

24.Txc3 Txc3 25.Dxc3 Df8 26.bxa5

Nu staat wit een pion voor maar belangrijker is dat haar stukken veel actiever zijn dan die van zwart. Eline won op zet 36.

Paul van der Sterren

The Boss

Weinig bijnamen in de schaakwereld passen zo perfect bij hun 'eigenaar' als die van Garri Kasparov: The Boss. Kort, krachtig en met ondertonen zowel van respect als van dreiging, reflecteert deze naam niet alleen zijn legendarische suprematie op het schaakbord maar ook zijn heerszucht en ambities daarbuiten. Bewondering en vrees, het zijn de klassieke middelen waarmee alle 'groten der aarde' door de eeuwen heen 'het volk' aan zich hebben gebonden én op afstand gehouden. En wat betreft de schaakwereld valt Kasparov inderdaad in die categorie. Vaker dan wie ook wordt hij op nummer één gezet als er weer eens een lijst van beste schakers aller tijden wordt gemaakt. Hij is voor velen de GOAT, the Greatest Of All Time, zoals dat de laatste jaren ook in het Nederlands heet.

Het is allemaal niet ten onrechte natuurlijk. Als wereldkampioen was Kasparov ongevaarlijk en als er een museum voor schitte-

rende schaakpartijen bestond zou voor hem zelfs het Rijksmuseum te klein zijn. Maar wie hem in zulke overgrote bewoordingen verpakt, vergeet nogal eens dat hij in de kern toch ook maar een mens is. Dit laatste werd deze zomer even heel erg zichtbaar toen de kampioen van toen het aandurfde om de strijd aan te gaan met de wereldtop van nu. Twee dagen lang donderde en bliksemde het in het Croatia Blitz Tournament. De aarde trilde, de schaakwereld beefde, maar toen de kruiddampen waren opgetrokken stond Kasparov moederziel onderaan met de leegste handen die hij ooit had: 2½ uit 18.

Is dat erg? De meeste commentatoren vonden van wel en schreven de schok van zich af door hem op alle mogelijke manieren te verontschuldigen. Moeilijk was dat niet, want natuurlijk is hij, zestien jaar na zijn afscheid en inmiddels 58 jaar oud, niet meer de afgetrainde, tot de tanden bewapende, op moord en vernietiging geprogram-

meerde vechtmachine die hij in zijn jonge jaren was. Maar ik zou zeggen: gelukkig maar. Een mens wordt met de jaren vaak ouder en wijzer, maar altijd zwakker en trager en Kasparov heeft nu laten zien dat dat ook voor hem geldt. Zijn tijd als actief wedstrijdschaker is voorbij. Zijn unieke aangeboren talent zal hem nooit verlaten, maar de kwaliteiten die nodig zijn om dat talent om te zetten in klinkende resultaten bleken vergankelijk. Dat is niet treurig, dat is de natuurlijkste zaak van de wereld. Welkom terug onder het volk, Garri. En maak je geen zorgen, voor ons blijft je gewoon The Boss.

Nieuwe fusieclub langs de Lek

Op 1 augustus 2021 zijn de schaakverenigingen Het Kasteel uit IJsselstein en Lekstroom uit Nieuwegein gefuseerd. De nieuwe verenigingsnaam is SV Kasteel Lekstroom. Beide verenigingen waren even groot met allebei ongeveer 30 volwassen leden en 30 jeugdleden. Na de fusie is SV Kasteel Lekstroom een van de grootste verenigingen binnen de SGS.

Het idee voor de fusie ontstond toen de vereniging uit Nieuwegein vanwege corona uitweek naar het clubhuis van een postduivenvereniging in IJsselstein dat ook al onderdak bood aan de plaatselijke schaakvereniging. Een belangrijke reden voor de fusie is dat het schaakaanbod voor de leden er groter op wordt. [Zie ook een artikel van Lysette Verwegen.](#)

Online Olympiade

In 2020 werd er voor het eerst een Olympiade online gehouden. Alhoewel 2021 een 'oneven' jaar is heeft de FIDE de smaak te pakken en wordt de tweede online Olympiade in augustus en september gespeeld met 153 landenteams. Nederland is dit jaar in de Top Divisie ingedeeld en speelt van 8-10 september. Acht teams kwalificeren zich vanuit de Top Divisie voor de knock-out fase (13-15 september).

Het Nederlandse team bestaat uit: Jorden van Foreest, Benjamin Bok, Zhaoqin Peng, Rosa Ratsma, Robby Kevlishvili, Eline Roebers, Loek van Wely, Erik van den Doel, Tea Lanchava, Maaïke Keetman, Siem van Dael en Machteld van Foreest.

Dit is de link naar de officiële website.

Partijen zijn live te volgen via [deze link](#).

Schaakvereniging Maastricht 100 jaar

In 1920 werd de Schaakvereniging Maastricht opgericht en dat was voor journalist en schaker Frank Clevers aanleiding om het levensverhaal van de 100-jarige op te tekenen. Het is met bijna 400 pagina's en 215 foto's een lijvig werk geworden. Naast verhalen, anekdotes en herinneringen van oud-leden bevat het boek ook 72 geanalyseerde partijen en een aantal eindspelstudies en probleemcomposities. Het jubileumboek is uitgegeven via 'Boeken uit Limburg' en bestellen is mogelijk [via deze link](#). De prijs is € 25,- en de opbrengst komt ten goede aan Schaakvereniging Maastricht.

Duda en Kostenjoek winnen World Cup

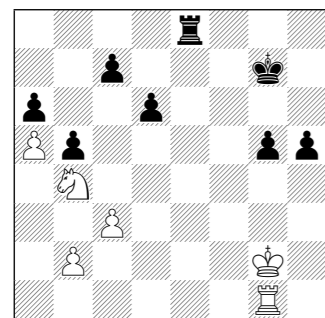
Jan-Krzysztof Duda en Alexandra Kostenjoek zijn de grote winnaars geworden van de FIDE World Cup die in het Russische Sochi werd gehouden. De FIDE durfde het in corona-tijd voor het eerst weer aan om een groot toernooi (met veel deelnemers uit de hele wereld) fysiek en niet online te houden. Net als bij de Olympische Spelen in Japan waren er een paar COVID-19 besmettingen (nummer 3 op de startranglijst Levon Aronian verdween uit het toernooi toen hij in quarantaine moest), maar het aantal incidenten bleef beperkt. We concentreren ons eerst op de twee winnaars en achter in dit blad (vanaf pagina 33) kijken we naar de verrichtingen van de Nederlanders.

Duda overtuigend winnaar

De negende editie van de World Cup kende maar liefst 206 deelnemers, waarbij de sterkste 50 direct in de tweede ronde werden geplaatst. Op rating was de Poolse grootmeester de nummer 12 op de startranglijst, maar zijn uiteindelijk overwinning was meer dan verdiend. De 23-jarige Duda verloor geen enkele partij en had in slechts twee matches een tiebreak nodig en dat was tegen Alexander Grischuk en Magnus Carlsen.

Jan-Krzysztof Duda versloeg in de 1/8 finales Alexander Grischuk. Zijn volgende tegenstander was Santosh Vidit. In die kwartfinale match was het volgende fragment cruciaal. Zwart heeft voldoende pionnen voor het paard maar moet het eindspel nauwkeurig spelen.

Duda - Vidit World Cup (6.2) 2021

Stelling na 34.Pb4

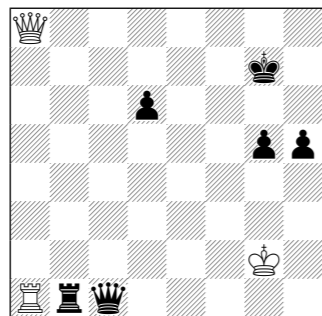
Juist is 34...c5 35.Pxa6 Ta8 36.Pc7 Txa5 waarmee zwart de witte pionnen in bedwang houdt en remise maakt. Vidit speelde echter het actieve maar foutieve 34...Te2+? 35.Kh1 Txb2 waarna Duda profiteerde met het uitstekende

36.Ta1!

De toren staat alvast achter de vrijpion die gaat ontstaan.

36...c5 37.Pxa6 b4 38.Pxb4! Het paard offert zich op zodat wit eerder promoveert dan zwart.

38...cxb4 39.a6 bxc3 40.a7 c2 41.a8d Tb1+ 42.Kg2 c1d

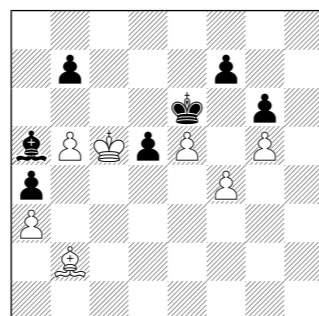
Zwart staat 3 pionnen voor, maar wit mag als eerste schaak geven! Zoals zo vaak in stellingen met alleen zware stukken is de veiligheid van de koning het belangrijkste. Hier staan ze allebei onveilig, maar wit heeft dat ene tempo en wint daarom!

43.Ta7+ Kf6 44.Df8+ Ke5 45.Te7+ Kd5 46.Df3+ Kc5 47.Tc7+ Kb4 48.Db7+ Ka5 49.Da7+ Kb5 50.Db8+ en opgegeven zonder 51.Ta7 mat af te wachten.

1-0

In de halve finale was Duda verrassend makkelijk overleefd tegen Carlsen in de twee klassieke partijen, en ook de eerste rapidpartij in de tiebreak eindigde in remise. De wereldkampioen probeerde een koningsaanval op touw te zetten in de tweede rapidpartij, maar kreeg geen poot aan de grond tegen een positioneel sterk spelende Duda. Na allerlei avonturen kwamen ze uiteindelijk in dit lopereindspel terecht.

Carlsen - Duda World Cup (7.4) 2021

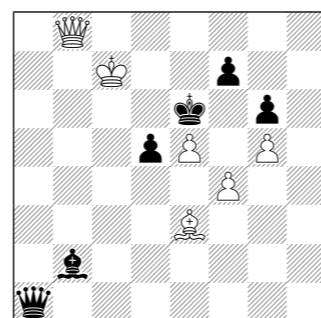

Stelling na 61...La5

62.Lc1?

Dit verliest, maar de weg naar remise was erg lastig te zien. Aan het eind van een lange variant blijkt een patgrap wit te kunnen redden. Vind dat maar eens met weinig tijd! 62.Ld4! was de enige goede zet met als idee dat wit na 62...Ld8 (Wit blijft op de been na 62...Kf5 63.Kxd5 Kxf4 64.b6

Kxg5 65.Kd6) niet 63.Kb4? speelt vanwege 63...Kf5! 64.Kxa4 Kxf4 en zwart wint, maar 63.Le3! Le7+ 64.Kb6 Lxa3 65.Kxb7 Lb2 66.b6! laat zwart promoveren, om ook zelf een dame te halen. 66...a3 67.Kc7 a2 68.b7 a1d 69.b8d

nu lijkt zwart beslissend materiaal te winnen met 69...Lxe5+! maar na 70.fxe5 Dxe5+ 71.Kc8 (71.Kb7 maakt ook remise) 71...Dxe3 is 72.Db6+! Dxb6 pat!

62...Lc3!

Maar nu is het witte tegenspel te langzaam! Ten eerste dreigt de d-pion gewoon door te lopen.

63.b6

63.Kb6 verliest na een recht-toe-recht-aan variant: 63...d4 64.Kxb7 d3 65.Kc6 d2 66.Lxd2 Lxd2 67.b6 Lxf4 68.b7 Lxe5 en promotie is verhinderd.

63...d4 64.Kc4 Kd7

Ook goed is 64...Kf5 65.Kd3 La1 en wit is in zetdwang.

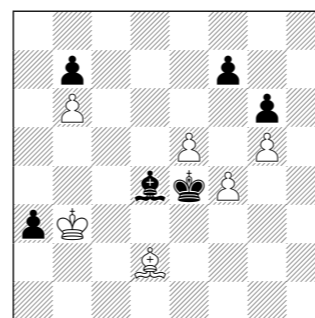
65.Le3 Lb2 66.Lxd4 Lxa3

Alle witte pionnen staan op de kleur van zijn loper, alle zwarte pionnen nou juist niet. Dat geeft zwart beslissend voordeel.

67.Le3

Wit kan de a-pion winnen, maar verliest dan aan de andere kant: 67.Kb5 Lc1 68.Kxa4 Lxf4.

67...Lb2 68.Kb4 a3 69.Kb3 Ke6 70.Ka2 Kd5 71.Kb3 Ke4 72.Ld2 Ld4

Haalt de eerste witte pion op. 73.Kxa3 Lxb6 74.Kb4 Lf2

Carlsen liet zich ...Lf2-g3xf4 niet meer bewijzen en gaf op. 0-1

Duda naar de finale en Carlsen naar de verliezersfinale op plaats 3. Voordat we het over die finale hebben, is het goed om te stellen dat ook de wereldkampioen zich van zijn allerbeste kant liet zien in Sochi. Het is vreemd dat de reglementen Carlsen toestaan om mee te doen (door zijn deelname heeft hij invloed op wie zich plaatst voor het Kandidatentoernooi, en hij kan zelf vrijuit spelen), maar als de FIDE het toestaat dan is het natuurlijk terecht dat de Noor gebruik maakt van de kans om 'trainingservaring' op te doen voor zijn WK-match tegen Ian Nepomniachtchi die aan het eind van dit jaar wordt gehouden. Nepo liet de World Cup overigens aan zich voorbij gaan.

Carlsen won in Sochi - met zijn torenhoge rating - ruim 8 elopunten in 14 klassieke partijen en komt met 2855 nog vaster op plaats 1 op de wereld-

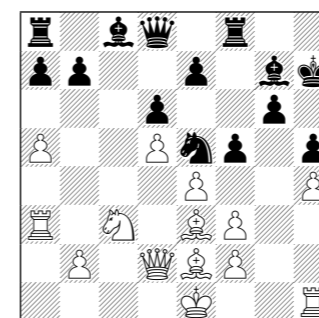

Finale Karjakin-Duda. Foto: FIDE David Llada

ranglijst. De strijd om plaats 3 werd nooit een echt gevecht en de arme Vladimir Fedoseev werd met 2-0 geveegd.

De grote klasse van de wereldkampioen werd duidelijk in zijn eerste matchpartij tegen Fedoseev. Met een positioneel pionoffer gevolgd door een positioneel kwaliteitsoffer krijgt hij de controle over de zwarte velden. Het fragment kan zo de leerboekjes in.

Fedoseev - Carlsen World Cup (8.1) 2021

Stelling na 16.Le3

16...f4! 17.Lxf4 Ld7

Een rustige ontwikkelingszet als voorbereiding op

18.Pd1 Txf4! 19.Dxf4 Lh6 20.Dg3 Df8 21.Pe3 Lf4

Wit staat helemaal vast op de koningsvleugel.

22.Dg2 Tc8 23.Tc3 Txc3

Ruilt het laatste actieve stuk van wit.

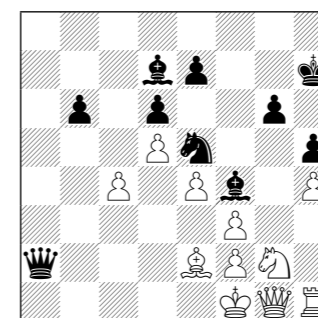
24.bxc3 Dc8 25.c4 b5! 26.axb6 axb6 27.Dg1?

Een betere kans was het teruggeven van de kwaliteit met 27.0-0 Lh3 28.Dh1 Lxf1 29.Kxf1.

27...Da8

Nu dringt de zwarte dame het witte kamp binnen.

28.Kf1 Da2 29.Pg2

29...Da1+

Winnend was 29...Db1+! met als idee 30.Pe1 b5! 31.cxb5 Lxb5 weglukken van de verdediger. 32.Lxb5 Pxf3 en wit moet zijn dame geven.

30.Pe1 Db2 31.Pg2?

Taaier was 31.Pd3 Pxd3 32.Lxd3.

31...Dc1+

31...Db1+ 32.Pe1 b5 ging opnieuw.

32.Pe1 Dd2

Zet wit helemaal vast, het witte paard kan niet terug naar g2 nu vanwege 33.Pg2 Pd3.

33.Dg2 Kg7

Zwart heeft alle tijd. Fedoseev is machteloos en Carlsen zet rustig zijn koning ietsje beter neer.

34.Tg1 Kf8 35.Dh1 e6!? 36.Tg3 exd5! 37.exd5

Na 37.cxd5 heeft zwart een winnende vrijpion: 37...b5.

37...Lf5 38.Tg1 Kf7 39.Tg3 Pd7 40.Tg5 Lxg5

Nu wil Carlsen de onaanzienlijke toren wel slaan. Fedoseev gaf op na

41.hxg5 Pe5

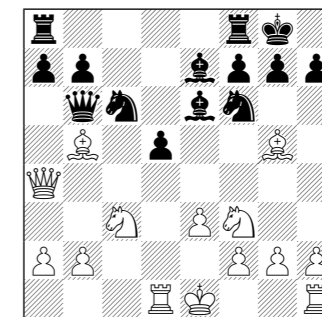
Het winstplan 42...Dc1 en 43...Pd3 is niet te verhinderen.

0-1

De andere finalist was Sergey Karjakin, de uitdager van Carlsen in 2016 die na wat matige jaren nu weer terug is op het hoogste niveau. Karjakin had 3 barrages nodig tegen Artemiev, Vachier-Lagrave en Shankland om de finale te bereiken.

In de finale eindigde de eerste partij tussen Karjakin en Duda in remise. In de tweede partij sloeg de Pool toe.

Duda - Karjakin World Cup (8.2) 2021

Stelling na 11...Db6

De diagramstelling was eerder voorgekomen in een snelschaakpartij van Anish die verder ging met 12.0-0 a6 13.Lxc6 bxc6 14.Dc2 Giri-Wang, Beijing blitz 2011. En nu had Wang met 14...Lg4! een gelijke stelling kunnen bereiken. De zet van Duda lijkt een beetje vervlakkend maar geeft wit een prettig plusje.

12.Lxf6! Lxf6 13.Pxd5 Lxd5 14.Txd5 Lxb2 15.Ke2!?

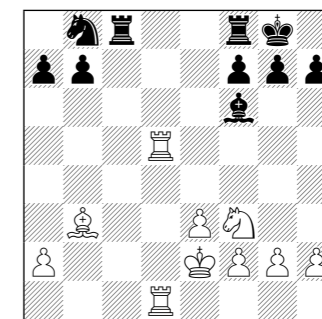
Een opvallende keuze terwijl het normale 15.0-0 wit ook voordeel belooft.

15...Lf6 16.Thd1 Tac8 17.Lc4!

Wit richt zijn pijlen op f7 het zwakke punt in de zwarte stelling. Karjakin vlucht nu in een eindspel dat minder makkelijk houdbaar is dan hij wellicht gedacht heeft.

17...Db4 18.Db3! Dxb3 19.Lxb3 Pb8?

De 'Minister of Defence' dekt het invalsveld op de 7e rij, maar Duda toont overtuigend aan dat dit te passief was. Het was noodzakelijk om een stel torens te ruilen met 19...Tfd8 20.Td7 Txd7 21.Txd7 Pd8 en zwart staat slecht na 22.Pd4 Lxd4 23.exd4 Kf8 maar kan nog spelen.

Wit aan zet - wat speelt u?

Carlsen versloeg Fedoseev in de verliezersfinale. Foto: FIDE David Llada

20.g4!

Erg sterk gespeeld door Duda. Het enige actieve stuk van zwart wordt verdreven van het beste veld.

20...h6?!

Iets beter was 20...g6.

21.h4 g6 22.g5 hxg5 23.hxg5 Le7

Zwart wordt ook weggedrukt

na 23...Lc3 24.Ph2 gevolgd door Pg4 en f4.

24.Te5! Pc6?

Dit faalt op een verrassende zet. Wit krijgt een winnende aanval na 24...Tc7 25.Te4! Kg7 26.Th1 en de dreiging van Teh4 is te sterk. Het taaist was 24...Lc5.

25.Td7! Ld8

Wit wint na 25...Pxe5 26.Pxe5 Lxg5 27.Pxg6 Wit krijgt de kwaliteit met rente terug. Grappig genoeg is het eindspel met uitgedund materiaal dat ontstaat na 27...a5 28.Pxf8 Txf8 29.Txb7 Kg7 30.f4 Lf6 heel makkelijk gewonnen voor wit. De zwarte toren is voor altijd gebonden aan de dekking van f7, en zwart is kansloos tegen het oprukken van de witte

koning en de witte koningsvleugelpionnen.

26.Tb5 Pa5

Verliezend is ook 26...b6 27.Pe5 Pxe5 28.Txe5 Tc7 29.Lxf7+!

27.Ld5

27.Txd8! won op slag.

27...Tc7 28.Lxf7+! Kg7 29.Txc7 Lxc7 30.Ld5

en Karjakin gaf op. Het is niet eens te vroeg: hij staat een pion achter, pion g6 is zwak en al zijn stukken zijn slechter dan die van wit.

1-0

Duda en Karjakin plaatsen zich voor het Kandidatentoernooi 2022.

Alexandra Kostenjoek wint eerste World Cup Vrouwen

De FIDE heeft goed geluisterd naar de wensen van de topschaaksters en de WK-kwalificatiecyclus bij de vrouwen gelijkgetrokken aan die van de mannen. 103 vrouwen verschenen aan de start van deze eerste World Cup. Alexandra Kostenjoek was vooraf als 14e geplaatst, maar de 37-jarige grootmeester wist alle zes de matches die ze speelde in twee klassieke partijen te beslissen. Met de score van 10 uit 12 won ze maar liefst 43 elopunten en dringt ze opnieuw door tot de mondiale top-10.

De 30-jarige Zhongyi Tan is een voormalige wereldkampioen en zij had in de kwartfinale de als 2e geplaatste Katyrina Lagno uitgeschakeld. Alexandra Kostenjoek was al wereldkampioen tussen 2008 en 2010 en heeft sowieso alles gewonnen wat er te winnen valt in het vrouwenschaak. De eerste matchpartij in deze halve finale was in remise geëindigd.

Kostenjoek - Tan World Cup (6.2) 2021

1.e4 e5 2.Pf3 Pf6 3.Pxe5 d6

4.Pf3 Pxe4 5.c4!?

Een minder gebruikelijke bestrijdingswijze van het Russisch die vooral door de Wit-Russische grootmeester Kupreichik veel werd gespeeld. Het leidt in deze partij tot een avontuurlijke opzet.

5...Pc6 6.d3!?

Veel gebruikelijker is 6.Pc3.

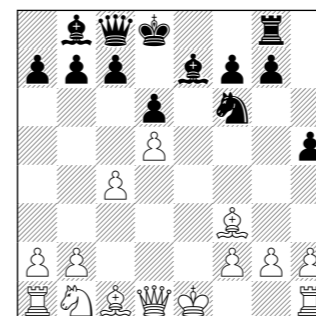
6...Pf6 7.d4 Le7

Na 7...d5 8.Pc3 zitten we in een stelling die ook uit de Franse Ruilvariant met 4.c4 kan ontstaan.

8.d5

Dvoiry's-Gelfand, Izmir 2004, eindigde uiteindelijk in remise na 8.Pc3 0-0 9.d5 Pe5 10.Le2 Pxf3+ 11.Lxf3 Pd7 12.0-0 Lf6.

8...Pe5 9.Le2 Pxf3+ 10.Lxf3 h5

Avontuurlijk maar minder goed.

Na 10...0-0 gevolgd door ...Pd7 komen we in Dvoiry's-Gelfand uit de vorige opmerking terecht.

11.h3 Lf5 12.Pc3 Dd7

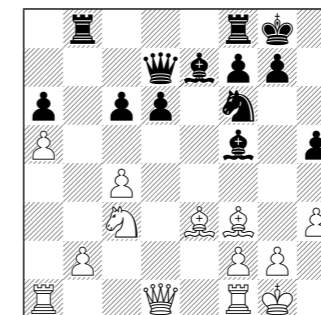
Wil Tan lang rokeren? Kostenjoek anticipeert erop met

13.Le3 a6 14.a4 c5

Nu de lange rokade niet aantrekkelijk is speelt Tan toch maar in het centrum. Wit krijgt nu een prettig positioneel voordeeltje.

15.dxc6 bxc6 16.a5! Tb8 17.0-0 0-0

Zwart komt in grote problemen na 17...Txb2 18.Pa4 Tb8 19.Pb6 Db7 20.Da4.

18.Pa4! d5 19.Pb6 Dd6 20.Tc1!

Dit is nog sterker dan 20.Lxh5 Tbd8 21.cxd5 cxd5 22.Ld4.

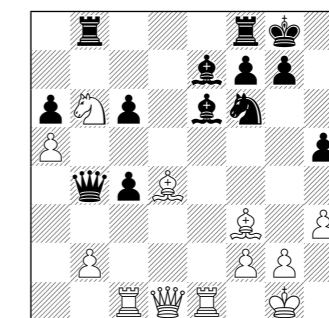
20...Db4 21.Ld4 dxc4?

Sterker was 21...Dxa5 22.Ta1 Db4 23.Ta4 Dd6 24.Txa6 en wit staat wat beter.

22.Te1

Nog beter was de damevangst 22.Txc4! Dxa5 23.Ta4 Db5 24.Le2.

22...Le6

23.Txe6!

Mooi gespeeld.

23...fxe6 24.De2 Tf7 25.Pxc4

Zwart kan e6 niet dekken en staat slecht. De volgende zet maakt het nog erger.

25...Pd5? 26.Lxh5

Nu wint wit ook de kwaliteit terug en staat gewonnen.

26...Tbf8 27.Dxe6 Pf4 28.Lxf7+ Txf7 29.Dg4 Lc5 30.Le3 Lxe3 31.fxe3 Dc5

Het is helemaal uit. Kostenjoek maakt het energiek af:

32.b4! Da7 33.Tf1 Pd3 34.Td1 Pe5

Of 34...Pxb4 35.Td8+ Tf8 36.Td7 en wint.

35.Td8+ Tf8 36.Txf8+ Kxf8 37.Df4+ Pf7 38.Pe5

en Tan kon Kostenjoek felicite-

De app die schaakliefhebbers verbindt!

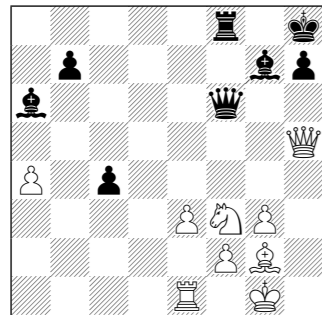
Alexandra versloeg Aleksandra in de finale. Foto: FIDE Eric Rosen

ren met het bereiken van de finale. De Chinese werd uiteindelijk 3e door Anna Muzychuk in de verliezersfinale te verslaan. Ze plaatste zich daarmee net als Kostenjoek en Goryachkina voor het Kandidatentoernooi 2022. **1-0**

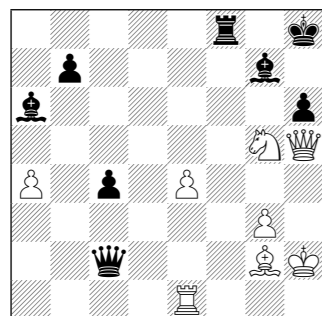
De 22-jarige Aleksandra Goryachkina was als nummer 1 geplaatst in deze World Cup. Vorig jaar was ze de uitdager van wereldkampioene Ju Wenjun - ze verloor de WK-match uiteindelijk pas in de tiebreak. Op rating is Goryachkina de tweede vrouw van de wereld achter Hou Yifan die nog maar weinig speelt. In de diagramstelling lijkt ze haar sterke spel in deze partij te gaan bekronen.

Goryachkina - Kosteniuk World Cup (7.1) 2021

Stelling na 32...Df6

33.Pg5! Dxf2+
Objectief niet goed, maar praktisch wel een betere kans dan 33...Dg6 34.Dxg6 hxc6 35.Le4 en het eindspel na bijvoorbeeld 35...Lf6 36.Pe6 Te8 37.Pc5 staat gewonnen voor wit.
34.Kh2 Dc2
Niet 34...h6 35.Tf1!.
35.e4! h6

36.Pf7+?

Schaken is gewoon ontzettend moeilijk. De enige echt duidelijk winnende zet was 36.Td1!! Nu kan de zwarte toren niet ingrijpen en dreigt wit onder andere sterk 37.Td6. Na de logische zet 36...c3 gaat het geforceerd mat na 37.Dg6 (37.Td6 is ook goed.) 37...hxc6 38.Td7.

36...Kg8 37.Dd5

Het is remise na 37.Pxh6+ Lxh6 38.Dxh6 Tf2 en vanwege de penning en de sterke zwarte vrijpion moet wit eeuwig schaak houden.

37...c3!

Kostenjoek heeft goede zenuwen - er is geen winnend aftrekschaak. Wit zou winnen na 37...Kh7? 38.e5. Nemen op f7 gaat niet vanwege 38.Tf1.

38.Pxh6+ Kh7 39.Pf7

Wit houdt nog steeds eeuwig schaak met bijvoorbeeld 39.Pf5 Dd2! 40.Pxg7 Kxg7 41.De5+.

39...Df2 40.Pg5+?

Nu komt wit in de problemen. Het is remise na 40.Dh5+ Kg8 41.Ph6+ Lxh6 42.Dxh6.

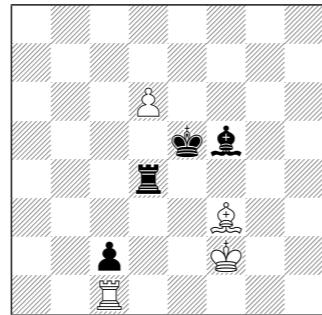
40...Kg6! 41.Th1 Dd4

Heel begrijpelijk. Het ziet er doodeng uit maar wit heeft niets na 41...c2! 42.Ph3 De3! 43.De6+ (43.Pf4+ Txf4!) 43...Kh7

en zwart wint.

42.Ph3! Dxd5 43.exd5 Lh6 44.Te1?

Het eindspel na 44.Pf4+ Lxf4 45.gxf4 Txf4 (45...Th8+ 46.Lh3!) 46.Tc1 Txa4 47.Txc3 Td4 is remise.
44...Ld3 45.Pf4+ Lxf4 46.gxf4 Txf4 47.d6! Txa4 48.Lxb7 Td4 49.Kg3 Lf5 50.Lf3 c2 51.Tc1 Kf6 52.Kf2 Ke5

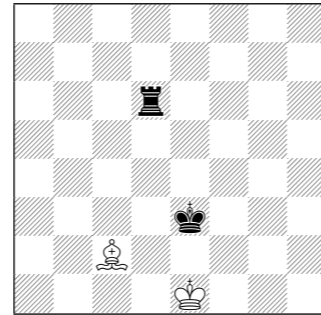
53.Ke3?

Het beruchte eindspel Toren en Loper tegen Toren komt op het bord na 53.d7 Txd7 54.Lg4 Lxg4 55.Txc2 Het is remise maar in praktijk wint de sterkere partij het best vaak.

53...Td3+! 54.Ke2 Txd6 55.Ke1 Kd4 56.Ld1

en nu neemt Kostenjoek niet de loper maar speelt ijzersterk **56...Ke3!! 57.Txc2** Zwart geeft mat na 57.Lxc2? Tg6.

57...Lxc2 58.Lxc2

Het eindspel van toren tegen loper is remise wanneer wit zijn koning in de goede hoek heeft staan (het hoekveld van de andere kleur van de loper) of wanneer de koning niet staat afgesneden langs de rand. Hier wint het eindspel. Zwart kan altijd met tempo zijn toren beter neerzetten (door de loper aan te vallen) en met een matdreiging werken.

58...Td2

58...Ta6 wint meteen - zie de slotstelling!

59.Lf5 Tf2 60.Le6 Tf6 61.Ld5 Td6 62.Lb3 Tb6 63.Lc2 Ta6!

en Goryachkina gaf op. Ze verliest de loper of gaat mat. In de tweede partij kreeg ze geen kans meer.

0-1

De clubcompetities starten weer! Hopelijk wordt het een seizoen met ouderwetse gezelligheid, echte partijen en echte mensen om je heen.

ChessFellow is een app vóór en dóór schakers. Het is voor een deel te vergelijken met LinkedIn, maar dan voor schakers. Meld je aan bij de ChessFellow community! Dan lees en zie je wat er in het schaakwereldje gebeurt en deel je je eigen berichten met vrienden, of met iedereen.

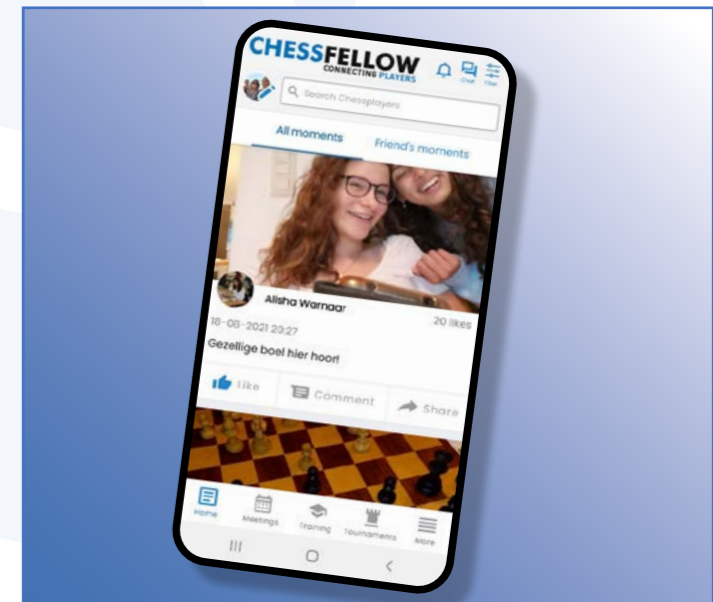
Wat doe je op ChessFellow?

- connect met vrienden en bekenden
- blijf op de hoogte wat ze doen
- vind een nieuw maatje in je buurt om te schaken of te socializen
- voer je partijen in en analyseer deze
- deel je beste partij op de tijdlijn
- promoot je club of event
- bekijk foto impressies van toernooien in Nederland
- blijf op de hoogte van de CityMasters!

én nog veel meer!

TOERNOOI REPORTERS GEZOCHT!

Heb je een smartphone en wil je gratis een toernooitje spelen? Wordt dan foto reporter bij CF. Wij betalen dan je toernooi inschrijving plus onkosten. Stuur even een mail naar info@chessfellow.nl

Download de app in één van de appstores
Of ga naar www.chessfellow.app

In samenwerking met de KNSB

CHESSFELLOW®
CONNECTING PLAYERS

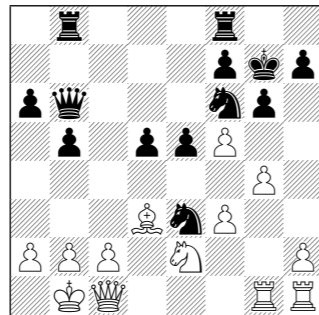
Eindelijk in het echt schaken op het NK Jeugd

Een schaaktoernooi organiseren was deze zomer nogal een uitdaging, zo bleek uit diverse afgelastingen. Knap dus dat het ze in Almelo lukte om het NK jeugd doorgang te laten vinden. Dankzij de ruime toernooizaal kon iedereen op minstens anderhalf meter afstand spelen, een hardwerkend team zorgde voor uitgebreide verslaggeving op www.njsk.nl en zo werd het toernooi een succes. Al ging niet alles goed: een speelster bleek voor het toernooi covid-19 opgelopen te hebben en daardoor konden heel meisjes-C en twee spelers uit andere categorieën de laatste ronde niet spelen. Vooral bij de B-jeugd had dat grote invloed op de eindstand. De deelnemers waren echter vooral blij dat heel veel partijen – eindelijk in het echt! – wel gespeeld konden worden. Dat leverde kampioenen in zes verschillende categorieën op.

Jeugd t/m 18 jaar

Bij de A-jeugd was er geen duidelijke favoriet. Onno Elgersma, Tim Grutter en **Jonas Hilwerda** ontlieden elkaar niet veel qua rating en ook Machteld van Foreest en Eline Roebers hoorden bij de titelkandidaten. Het was echter Rembrandt Bruil die de beste start maakte door onder andere Eline en Onno te verslaan. Even leek hij in de vierde ronde ook van Jonas te gaan winnen, maar na een gemiste kans sloeg die hard terug.

Jonas Hilwerda – Rembrandt Bruil

Stelling na 21.g4

Zwart heeft een mooie centrumcontrole en een sterk paard, maar zijn koning is wat kwetsbaar na ruil van zijn zwartveldige looper. Er zit een concrete voortzetting in en die blijkt goed: 21...e4! 22.fxe4 dxe4 23.g5 exd3 24.gxf6+ Kg8 25.cxd3 Tbc8! is vrij hopeloos voor wit. In de partij krijgt wit een aanval.

21...g5? 22.h4 h6 23.Pg3 d4 24.hxg5

Verdubbelen (en eventueel zelfs tripleren) was hier sterk geweest.

24...hxg5 25.Th5!? Pxb5 26.Pxb5+ Kg8 27.f6 Tfd8 28.Dd2

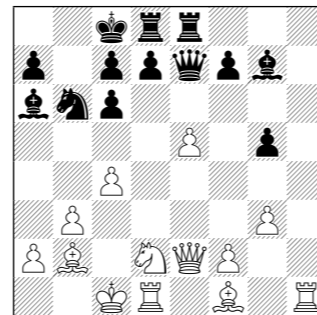
Nu zou de stelling onduidelijk zijn na 28...Kf8. Het witte paard kan niet goed weg vanwege ...Dxf6. In de partij lukt dat wel.

28...Td6? 29.Dh2 Te8? 30.Pg7! En het is meteen uit. Er volgt een leuk helpmat.

30...Txf6 31.Dh7+ Kf8 32.Dh8+ Ke7 33.Dxe8+ Kd6 34.Df8+ Kd7 35.Lf5+ Kc6 36.Dc8+ Dc7 37.Dxc7+ Kd5 38.Le4 mat 1-0

Vervolgens versloeg de Groninger Onno Elgersma en toen was er nog één concurrent over. Ook die ging eraan.

Jonas Hilwerda – Gilian Honkoop

Stelling na 15...hxg5

De pion op e5 is zwak, maar het lukt zwart niet ervan te profiteren.

16.Th7! Df8

Na 16...Lxe5 17.Lxe5 Dxe5 18.Dxe5 Txe5 19.Txf7 staan La6 en Pb6 buitenspel.

17.f4 f6 18.Dg4 fxe5 19.Dxg5 Lf6 20.Df5 Lh8 21.Dxf8 Txf8 22.fxe5 Tde8 23.Th5

Wit staat inmiddels een pion voor, terwijl zwart nog steeds het probleem van zijn stukken op de damevleugel heeft.

23...Kb8 24.a4 d6 25.exd6 Lxb2+ 26.Kxb2 cxd6 27.Th6 Kc7?

Nu zit er een truc in. Met 27...Pc8 kon zwart nog vechten.

28.c5! Lxf1 29.cxb6+ axb6 30.Th7+ Kb8 31.Txf1

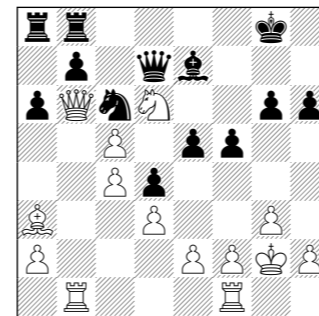
En met een stuk meer was de rest niet moeilijk meer, 1-0 in 44 zetten. Daarmee werd Jonas een ronde voor het einde kampioen. Het levert hem naar alle waarschijnlijkheid geen uitzending naar een EK- of WK-jeugd op (die staan (nog?) niet op de agenda) maar wel iets anders moois: als Nederlands jeugdkampioen mag hij meedoen aan het 'volwassen' NK in Hoogeveen!

1. Jonas Hilwerda (Groningen)	6,5
2. Onno Elgersma (Aalsmeer)	5
3. Tim Grutter (Amersfoort)	5

Meisjes t/m 18 en 16 jaar

De A- en B-meisjes speelden samen in één groep. Katharina Ricken (A) was favoriet met **Cato de Zoeten** (A) als grootste concurrent, maar B-meisjes **Jule Cordes** en Rolinde den Heijer maakten het ze flink lastig. Katharina (Duitse nationaliteit, maar sinds kort voor Nederland uitkomend) begon goed met 3 uit 3, maar kwam daarna goed weg tegen Rolinde. Tegen Cato ging het helemaal mis: door een blunder, maar ook door goede eindspeltechniek van de laatste.

Katharina Ricken – Cato de Zoeten

Stelling na 21...Le7

Wit staat een pion voor, een sterk paard op d6 en druk op b7. Een mogelijk probleem is wel dat het paard geen velden terug heeft en de witte koning op de lange diagonaal onbeschermd staat. Het is moeilijk voor te stellen dat dat relevant wordt.

22.Tb2 Ld8 23.Db3 Lc7 24.Tfb1 b6 25.Da4 b5!?

Hier had wit met 26.cxb5 axb5

27.Db3+ Kg7 28.Lb4 haar pluspion en goede stelling kunnen behouden

26.Dc2? b4!

Opeens is het paard op d6 in grote problemen, mede dankzij de koning op g2!

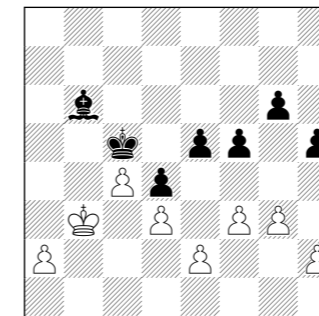
27.Lxb4 Txb4 28.Txb4 Pxb4 29.Txb4 Dc6+ 30.f3 Dxc5

Met stukwinst. Wit krijgt nog wel twee pionnen.

31.Pb5 axb5 32.Txb5 Da3 33.Tb7 Ta7 34.Txa7 Dxa7 35.Db3 Kg7 36.Db5 Db6 37.Dxb6?

Het eindspel is verloren. Met 37.Dd7+ houdt wit goede remisekansen.

37...Lxb6 38.Kf2 Kf6 39.Ke1 Ke6 40.Kd2 Kd6 41.Kc2 Kc5 42.Kb3 h5

Het is niet makkelijk om dit te winnen met zwart. De koning kan niet zomaar naar de pionnen op de koningsvleugel lopen, omdat dan de witte vrijpionnen doorlopen. Cato speelt het echter slim: via zetdwang dwingt ze de witte koning naar achteren waardoor haar eigen koning via de damevleugel kan binnendringen.

43.h3 Lc7 44.g4 fxc4 45.fxc4 hxg4 46.hxg4 Ld6! 47.Ka4

Jule Cordes tegen Cato de Zoeten. Foto: Ilja Kalle

Kb6 48.Kb3 Le7 49.Ka4 Lc5 50.Kb3 Ka5

Wit moet nu vroeg of laat de zwarte koning op a3 toelaten.

51.Kc2 Ka4 52.Kb2 La3+ 53.Kb1 Ka5 54.Kc2 Kb4 55.Kd2 Lb2 56.Kc2 Lc3 57.Kc1 Ka3 58.Kb1 g5

Opnieuw zetdwang. Wit kan de pionnen niet meer gedekt houden waarna zwart ze één voor één ophaalt.

59.c5 Lb4 60.c6 Ld6 61.Kc2 Kxa2 62.Kd2 Kb3 63.e3 Kb4 64.Ke2 Kc5 65.Kf3 Kxc6 66.exd4 exd4 67.Ke4 Kc5 68.Kf5 Lf4 69.Ke4 Le3 70.Kf5 Kb4 0-1

Ondertussen was Jule naar boven gekropen en zo kwam er een erg spannende laatste ronde met Cato, Katharina en Jule op 4,5 en Rolinde op 4. Jule stond even goed tot gewonnen tegen Katharina, maar kwam niet verder dan remise. Cato stond verloren tegen Veronique Bogouslavskii, maar won toch en werd zo kampioen. Rolinde stond lang gewonnen tegen Katja Venema, maar verloor en daarmee was Jule B-kampioen.

Eindstand A+B:

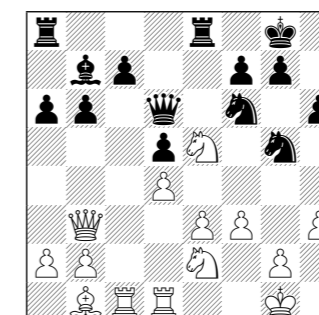
1. Cato de Zoeten (Voorschoten)	5,5
2. Katharina Ricken (Krefeld)	5
3. Jule Cordes (Amsterdam)	5

Eindstand B:

1. Jule Cordes (Amsterdam)	5
2. Rolinde den Heijer (Bodegraven)	4
3. Katja Venema (Leiden)	4

Achteraf gezien bleek de volgende partij beslissend voor het B-kampioenschap.

Jule Cordes – Rolinde den Heijer

Stelling na 19...Pf6

Met een sterk paard op e5 staat wit duidelijk beter. Ze lokt nu slim een verzwakking uit.

20.Pg3 g6 21.Dc2 Pe6 22.Kf2 Dekt het paard op g3 en bereidt daarmee iets voor. Daar had zwart met 22...Te7 op moeten reageren.

22...Tac8? 23.Pxf7!

Mogelijk door de uitgelokte verzwakking.

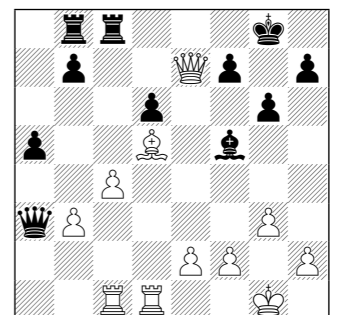
23...Df8

23...Kxf7 24.Dxg6+ Ke7 25.Pf5+ met damewinst.

24.Dxg6+ Dg7 25.Pxh6+ Kf8 exd4 exd4 67.Ke4 Kc5 68.Kf5 Lf4 69.Ke4 Le3 70.Kf5 Kb4 0-1

Jeugd t/m 16 jaar

Bij de B-jeugd waren Khoi Pham en **Leandro Slagboom** duidelijk sterker dan de rest. Na hun eerste drie partijen gewonnen te hebben (waarbij Khoi een verloren eindspel tegen Wahe Boghossian nog wist te winnen) mochten ze in de vierde ronde tegen elkaar. In de volgende stelling bood Leandro (blijkbaar met respect voor de hogere rating van Khoi) met wit remise aan.

Stelling na 21.Ld5

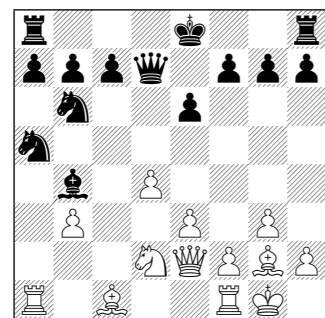
Dat nam Khoi graag aan, want na 21...Tf8 22.h4 staat zwart verloren. Geen "vorenscheiding" dus, en beide spelers wonnen daarna soepel hun volgende twee partijen. Helaas werd toen het toernooi toch voortijdig beslist: Khoi moest wegens een coronabesmetting van een huisgenoot in quarantaine en daarmee was Leandro kampioen. Zuur voor Khoi, maar heel erg zat hij er niet mee: er was toch geen uitzending naar een EK of WK te verdienen. Los van die spijtige ontknoping verdiende Leandro het om

Jonas Hilwerda. Foto: Ilja Kalle

kampioen te worden: hij speelde een sterk toernooi en kwam geen enkele partij in de problemen. Een voorbeeld van zijn kunnen:

Leandro Slagboom – Timo Yeh

Stelling na 13...Lb4

Wit heeft in een Catalaan een pion geofferd. Om het initiatief te houden offert hij nog een kwaliteit.

14.La3! Lxd2 15.Dxd2 Pxb3 16.Dc3 Pxa1 17.Lxb7 c5?

Er was een verdediging, maar wel een ingewikkelde: 17...Pd5 18.Dc5 Pb3 19.Dc2 Pa5 20.Lxa8 f5! 21.Dc5 c6! 22.Dxa5 Kf7 is nog net houdbaar voor zwart.

18.Lxa8 Pxa8 19.dxc5 f6 20.Dxa1 Kf7 21.Td1

Het staat weer gelijk in materiaal. Met een slecht paard en een kwetsbare koning is de zwarte stelling niet te houden.

21...Dc7 22.Dd4 Te8 23.De4 h6 24.Td6 Dc8 25.Dd3 Pc7 26.Td7+ Kg8 27.c6 e5 28.Dg6 Pe6 29.Df7+ Kh8

Nu kan wit op veel manieren winnen, maar wat hij doet is wel het simpelst.

30.Le7 Pg5 31.Dxe8+ Dxe8 32.Td8 Dxd8 33.Lxd8 1-0

1. Leandro Slagboom (Leeuwarden)	6
2. Khoi Pham (Amsterdam)	5,5
3. Dylan Achuthan (Bergschenhoek)	4,5

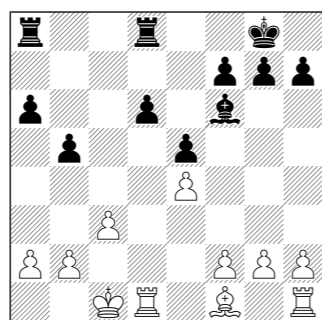
Jeugd t/m 14 jaar

Bij de C-jeugd (de enige groep met 9 i.p.v. 7 rondes) werd een tweestrijd tussen **Arthur de Winter** en Roger Labruyère verwacht. Het werd een driestrijd omdat Prajit Sai Kumar er zich ook mee bemoeide. Sterker nog, hij won van Roger en leek tegen Arthur ook te gaan winnen, ware het niet dat

hij remise aanbood. Arthur speelde daarna alleen nog remise tegen Roger, Prajit Sai liet ook slechts een halve liggen en zo kwam er een snelschaakbarrage om de titel. Die werd overtuigend door Arthur gewonnen, 2-0.

Zoals relatief veel jeugdspelers heeft Arthur de Sveshnikov in zijn repertoire (de invloed van Carlsen?). In die variant zijn stellingen met ongelijke lopers niet ongebruikelijk, zoals de volgende.

Sascha Kurt – Arthur de Winter

Stelling na 19...Tfd8

Wit heeft hier een veel actievere loper en daarom duidelijk voordeel. Wat hij wil: het centrum blokkeren met Td5, loper naar e2, koning naar c2, een keer breken met a4. Wat zwart zou willen: een actieve loper. Die laatste droom blijkt geen bedrog.

20.b4? Tac8 21.Kb2 d5! 22.Txd5?

Passen was beter geweest.

22...Txd5 23.exd5 e4! 24.Le2 Lxc3+ 25.Kb3 Le5 26.Te1 Tc3+ 27.Kb2 Tf3+ 28.Kb1 Txf2

En het is uit.

29.a4 bxa4 30.Tc1 Kf8 31.Tc8+ Ke7 32.Lxa6 Tb2+ 0-1

1. Arthur de Winter (Nieuw-Vennep)	8
2. Prajit Sai Kumar (Den Haag)	8
3. Roger Labruyère (Almere)	7

Meisjes t/m 14 jaar

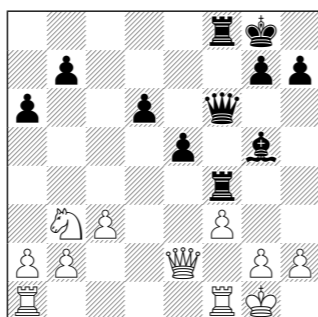
Bij de C-meisjes leek het tussen vijf meisjes te gaan met allemaal een rating van rond de 1700. **Isafara Gergin** bleek echter duidelijk de sterkste. Ze liet tegen Nirupa Ganeshram in de

Links: Cato de Zoeten. Rechts: Leandro Slagboom. Foto's: Ilija Kalle

tweede ronde onnodig een halve liggen, maar versloeg wel de ratingconcurrentes Lan Pham, Elysia Feng en Lauri Maris. Met de laatste overwinning kwam ze op anderhalf punt voorsprong en dus maakte het voor de titelstrijd niet meer uit dat de laatste ronde niet gespeeld werd.

Lauri Maris – Isafara Gergin

Stelling na 22...Df6

Arthur tegen Prajit Sai. Foto: Ilija Kalle

Het staat ongeveer gelijk na 23.Tad1, maar wit wil meer: een paard op e4 zetten want dan staat ze beter. Tactisch blijkt dat echter niet te werken.

23.Pd2 d5 24.c4? Td4 25.Tad1

Het paard wegzetten beperkt de schade tot pionverlies, maar dat was natuurlijk niet de bedoeling.

25...Db6!

Deze dubbele aanval levert zelfs meer dan pionwinst op.

26.Kh1 Dxb2 27.Tf2 Txd2 28.Txd2 Lxd2 29.Dxd2

29.Dd1 wint het stuk terug maar na 29...Dc1 30.Txd2 Dxd1+ 31.Txd1 dxc4 blijft wit twee pionnen achter.

29...Db1+ 30.De1 Dxe1+ 31.Tf1 Dxf1 mat. 0-1

1. Isafara Gergin (Utrecht)	5,5
2. Niruna Ganeshram (Eindhoven)	4
3. Elysia Feng (Eindhoven)	3

Vergeet me niet - Rijksmuseum

In het najaar komt een bijzonder schilderij naar het Rijksmuseum (Amsterdam), geschilderd door een van de weinige schilders uit de Renaissance, Sofonisba Anguissola: het schaakspel (1555). Het schilderij is onderdeel van de tentoonstelling *Vergeet me niet: portretten van Dürer tot Sofonisba* die te zien is van 1 oktober 2021 tot en met 16 januari 2022.

Op het schilderij zijn de zussen van Sofonisba te zien. Deze zussen overleden, waardoor dit schilderij ook een belangrijke herinneringsfunctie had. Het was ook lang prominent te zien in het huis van de familie van Sofonisba Anguissola. Het schaakspel onderstreept niet alleen de intieme sfeer en harmonieuze verhouding tussen de zussen, maar ook hun status. Schaken was een intellectueel tijdverdrijf, passend in een aristocratisch milieu.

In deze Voorloper:

De druk erop

Schaakboeken lenen

Koelbloedig

ChessQueens online

Dansen en schaken

Met een knal is ze de Nederlandse jeugdtop binnengedrongen. Ze verrast regelmatig favorieten in een toernooi met gedurfd aanvalsspel. Twee jaar geleden pakte ze bij de NK-E een onverwachte tweede plaats, dit jaar werd ze in mei al even verrassend online kampioen bij de E-meisjes. In Mureck bij het EU Kampioenschap scoorde ze 5 uit 9! Wij presenteren...

Janice Fu

"Mist nooit een les"

Het liefst vliegt Janice de tegenstander naar de keel. Het mooiste aan het schaakspel vindt ze het creëren van dreigingen: "Ik hou graag de druk erop en zet het liefst de koning van mijn tegenstander mat."

Ze leerde de regels van haar twee jaar oudere broer Jordan, die bij SSV Klim-Op in Capelle aan den IJssel na schooltijden schaaklessen bij Jan Sijbesma volgde. Janice ging een keer mee en ze vond het heel leuk. Jordan stopte, maar Janice ging door en besteedt nu zo'n vier uur per week aan schaaktraining – eigen partijen analyseren en tactiek oefenen, of partijen van beroemde meesters bekijken.

"Janice mist nooit een les, ook niet op Zoom," zegt 'Meester Jan' Sijbesma. "Ze doet ook mee aan alle online toernooien. Ze vraagt ook of ze schaakboeken kan lenen, ze wil zichzelf graag verbeteren. Janice kan de stelling goed 'lezen' en kan ook goed rekenen, en ze blijft heel koelbloedig als het even wat minder gaat. Haar eindspel kan beter, maar daar werkt ze aan."

In 2018, toen ze 9 was, won Janice een toernooi voor basisscholen in de regio Rotterdam in sportpaleis

Ahoy. Toch was het een verrassing toen ze bij het NKD, online via Tornelo op zaterdag 13 en zondag 14 mei, als een bliksemflits uit de startblokken schoot. Ze versloeg Fleur Westerhof in ronde 3, Eli Alia Jorritsma in ronde 4 en Luna Huang, de favoriete, op de laatste ronde van de eerste middag – met zwart nog wel! Zondag, met een score van 5 uit 5, was Janice in het begin niet helemaal geconcentreerd en verloor ze van Elza Baryssena. Maar de andere partijen won ze allemaal. Ze werd gedeeld eerste de vorige dag de onderlinge partij had gewonnen. Luna, die Janice twee jaar eerder bij het NK-E nog de baas was gebleven, bleef steken op 6 punten.

Op 26 juni won Janice ook het ChessQueens online Meisjestoernooi, met een flinke voorsprong. De bekende schaaksters Zhaoqin Peng en Anna-Maja Kazarian gaven commentaar

op haar partijen.

Met haar titel in de D kwalificeerde Janice zich voor het EU-kampioenschap in de Oostenrijkse stad Mureck in augustus. Twee jaar eerder, na haar tweede plaats bij de E-tjes, had ze daar 4 punten uit 9 partijen gehaald. Dit keer wilde ze minstens een punt meer scoren, en dat lukte precies: "In het begin ging het niet zo goed, daarna kwam ik er beter in. Soms had ik geluk dat mijn tegenstander een dreiging niet zag." "Janice raakte niet in paniek nadat ze de eerste twee partijen verloor," zegt haar coach ter plekke, Frank Erwich. "Als ze dingen die ze leert gaat vastleggen, op papier of in de computer, zal ze nog beter worden." Na schaken is dansen de grootste hobby van Janice, op moderne muziek maar ook op jazzmuziek. In een eerder interview zei ze dat ze later danser wilde worden. Na haar laatste successen vindt ze schaken toch leuker en wil ze daarin verder gaan: "Wereldkampioen worden is mijn doel! Daarvoor moet je heel veel trainen. Meestal vind ik dat leuk, soms ook niet, maar het is echt nodig."

Geboortedatum: 23 februari 2009
 Uit: Capelle aan den IJssel
 School: De Vijster; gaat naar Emmauscollege (HAVO/VWO) Rotterdam
 Leukste schoolvak: rekenen en geschiedenis
 Hobby's: dansen
 Schaken geleerd van: broer Jordan
 Club: SSV Klim-Op in Capelle aan den IJssel
 Wat wil je worden: profschaker
 Liefelingseten: sushi

Partijen van Janice

Janice-Parsa

Mureck EU-D 2021

1.e4 c6 2.d4 d5 3.exd5 cxd5 4.Ld3 Pf6 5.Pf3 Pc6 6.a3 Lg4 7.Le3 Db6 8.b3 e6 9.0-0 Ld6 10.c4

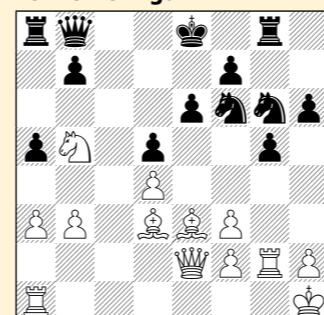
Daar komt Janice al met de eerste dreiging. Parsa ziet het niet!
 10...Lxf3 11.gxf3 a5? 12.c5

Wint een stuk met een vorkje.
 12...Dc7 13.cxd6 Dxd6 14.Pc3 g5!?

Zwart staat een stuk achter en probeert het daarom met een wilde aanval. Als wit met de loper op g5 pakt, wordt die gepend en gewonnen met 15...Tg8.

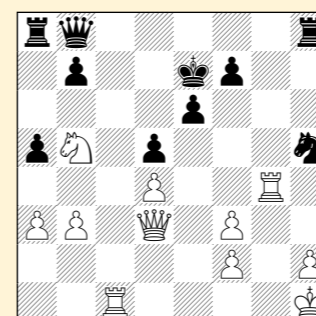
15.Pb5 Db8
 De dame blijft gericht op het matveld h2.

16.Kh1 Tg8 17.Tg1 h6 18.Tg2 Pe7 19.De2 Pg6

Als het zwarte paard op h4 komt, begint het er dreigend uit te zien. Wit heeft hier verschillende goede mogelijkheden, maar Janice wil aanvallen!

20.Lxg5!?
 Niet de beste zet, maar wel dapper en karakteristiek voor Janice' stijl.
 20...hxg5 21.Txg5 Th8!
 Nu moet wit toch oppassen!
 22.Tg3 Pf4 23.De3 P6h5 24.Tg4 Pxd3 25.Dxd3 Ke7 26.Tc1!

Wit gaat in de tegenaanval!
 26...f5?

Parsa had hier goed in de partij kunnen blijven met de prachtcombinatie 26...Dxh2+! 27.Kxh2 Pf4+ 28.Kg1 Pxd3 29.Tc7+ Kf6 30.Tc3 Pb2 en wit kan het paard niet vangen; vooral dit laatste was heel moeilijk te zien. Het staat ongeveer gelijk nu.

Na 26...f5 kan wit op de zwarte koning af:

27.Tc7+ Kf6 28.De3!

En die aanval is zelfs een toren waard!

28...fxg4 29.De5+ Kg6 30.Dxe6+ Pf6 31.Df7+ Kf5 32.Pd6+ Kg5 33.f4+

En zwart gaf op; het is mat in drie zetten na de beste zet, 33...Kh4.

Janice-Steve Heron

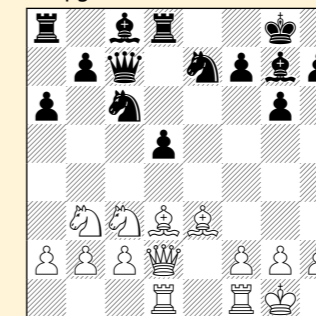
Mureck EU-D 2021

1.e4 c5 2.Pf3 a6 3.Pc3 g6 4.Le2 Lg7 5.d4 cxd4 6.Pxd4 Pc6 7.Le3 e6 8.0-0 Pge7 9.Pb3 0-0 10.Dd2 Dc7 11.Tad1 Td8 12.Ld3

De opstoot ...d7-d5 komt eraan, en Janice probeert die zo goed mogelijk op te vangen. 12.Pa4! met de dreiging 13.Lb6 was heel vervelend voor zwart geweest.

12...d5 13.exd5 exd5
 Wat veiliger was 13...Pxd5 14.Pxd5

Txd5, maar dan blijft de loper op c8 opgesloten.

14.Lf4!
 Nu neemt Janice het initiatief.

14...Dd7
 Steve had misschien 14...Pe5 15.Tfe1 P7c6 moeten spelen. Het paard staat dan even in de penning, maar nu verliest zwart terrein.

15.Pc5 De8 16.Lc7

Janice gaat achter een kwaliteitswinst aan – dat zou haar derde worden in dit kampioenschap! In twee eerdere partijen had ze ook een toren voor een licht stuk gewonnen.

16...d4 17.P3e4 Td5 18.Lc4

Wit mag allemaal 'happy moves' doen: stukken actiever maken terwijl ze de toren blijft aanvallen.

18...Tf5

Op 18...Th5 komt hetzelfde antwoord, want de pion op f7 is ook zwak.

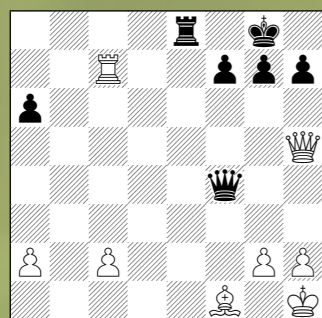
26.Pc5!
 Nu stort het helemaal in elkaar bij zwart.
 26...Dxc7 27.Pxb7 Dxb7?
 Nu gaat de toren ook nog verloren.
 28.Lxc6 Ph4 29.De4 Dc8 30.Dxh4 Dxc6 31.Dxh6
 Of twee stukken... nog beter. Een mooie manier om een uitzending af te sluiten!
 1-0

Kandidaatzetten

In een hopeloze stelling is het, als je zoekt naar een eventuele redding, erg belangrijk om alle dwingende zetten langs te lopen. Kijk maar eens naar de volgende stelling.

Pascal Losekoot

Wit (aan zet) heeft een loper meer, maar zwart dreigt zowel ...Dxc7 als ...Dxf1 mat. Op zoek naar een redding lijkt 1.Txf7 interessant: met het idee 1...Dxf7 2.Lc4 (immers: 2...Dxc4 3.Dxe8 mat). Maar helaas, 2...Te1+ verpest het. Dan maar de toren teruggeven met 1.Dc5? Na 1...Dxf1+ 2.Dg1 lijkt het nog speelbaar te zijn, hoewel wit niet prettig staat

met de dame zo passief.

De neiging bestaat om zetten die - zeg maar op stap 1 niveau - slecht zijn, direct weg te filteren. Maar juist bij dwingende zetten (schaak, iets slaan of iets dreigen) kan dieper in de variant een verrassende redding zitten. Vandaar dat het belangrijk is deze zetten altijd te bekijken - hoe slecht ze ook lijken.

Ook in de bovenstaande stelling is er zo'n zet. Hoewel het op 't eerste gezicht een blunder lijkt, dreigt het wel mat. Sterker nog: het is de winnende zet! Zie jij het ook?

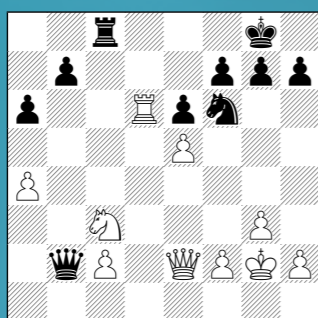
Opgaven

Opgave 1: Wit aan zet

Welke zet leidt direct tot de zwarte overgave?

Opgave 2: Wit aan zet

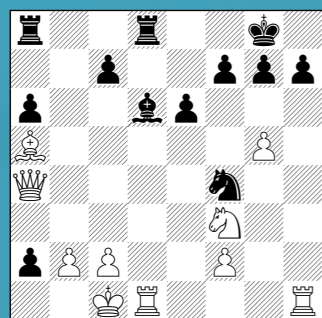
Is exf6 de beste zet?

Opgave 3: Zwart aan zet

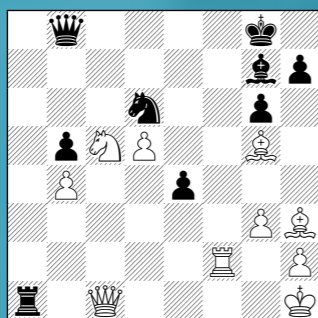
Met welke verrassende zet won zwart de partij?

Opgave 4: Zwart aan zet

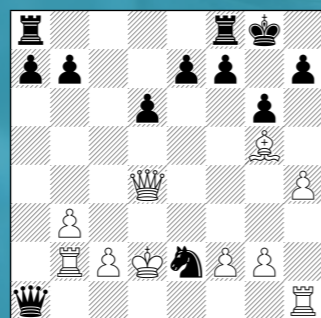
De enige hoop voor zwart is de pion op a2!

Opgave 5: Wit aan zet

Zwart heeft net de dame gepend. Wat nu?

Opgave 6: Wit aan zet

Hoe behaalt wit op verrassende wijze voordeel?

Isafara Gergin werd in Almelo Nederlands Kampioen bij de C-meisjes

Foto: Ilija Kalle

Foto: Harry Gielen

Eline Roebers wint in Brugge

De 15-jarige Eline Roebers uit Amsterdam heeft iets heel bijzonders gedaan deze zomer. In Brugge won ze een schaaktoernooi voor verschillende schaakmeesters. In de laatste ronde won ze van Internationaal Meester Niels Ondersteijn en eindigde zo met 7,5 uit 9 bovenaan.

ZOTTE ZETTEN

Arno Bosch

Jeroen Bosch

Na zijn prachtige zege begin dit jaar in Wijk aan Zee kwam Jorden van Foreest een tijd niet toe aan het spelen van toernooien. De pandemie zorgde ervoor dat het ene na het andere toernooi werd afgelast of uitgesteld. In juni was het dan eindelijk zover en speelde Jorden mee in een sterke gesloten achtkamp in Praag. Het resultaat was met 2 nederlagen en 5 remises niet geweldig, maar dat lag voor een deel ook aan Jordens eigen ambitie. Diezelfde vechtlust zorgde eind juni-begin juli dan weer voor een uitstekend resultaat (7,5 uit 10) in de Franse teamcompetitie die gespeeld werd in de vorm van een toernooi. De onderstaande makkelijke overwinning op een solide Duitse grootmeester laat zien dat Jorden inmiddels wel degelijk aan de poort van de wereldtop rammelt. Speelt u mee?

J. van Foreest - Heimann
Chalons en Champagne 2021

1.e4 e5 2.Pf3 Pf6

Het Russisch is nog steeds een prima optie voor zwart. Jorden kiest voor de moderne hoofdvariant met 5.Pc3.

3.Pxe5 d6 4.Pf3 Pxe4 5.Pc3 Pxc3 6.dxc3 Le7 7.Le3

In Wijk aan Zee speelde Jorden tegen zijn landgenoot nog 7.Lf4 Pc6 8.Lc4 Lf5 9.Dd2 Dd7 10.0-0 Le6 11.Lxe6 Dxe6 12.Kb1 0-0-0 13.Pd4 Dd7 14.Pxc6 Dxc6 15.De3 Lf6 16.Dxa7 Dxd7 17.Da8+ Kd7 18.Da4+ Kc8 19.Da8+ Kd7 20.Da4+ Kc8 en hier was remise nemen met 21.Da8+ objectief beter dan 21.The1 Dc6 22.Dxc6 bxc6 23.c4 waarna het eerder zwart was die wat beter stond. J. van Foreest-Giri, Wijk aan Zee 2021.

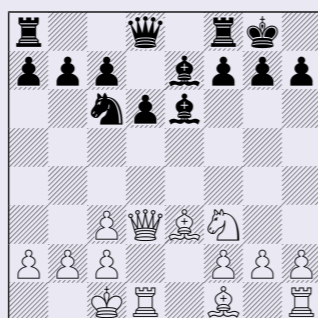
7...0-0 8.Dd3!?

Hier wordt eigenlijk altijd 8.Dd2 gespeeld - ook door Jorden zelf! De dame lijkt kwetsbaarder te staan op d3, maar er zit een heel specifiek idee achter de zet (zoals

we later in de partij zullen zien). 8...Pc6 Een logisch alternatief is 8...Pd7 9.0-0-0 c6.

9.0-0-0 Le6

Zwart heeft zich volledig ontwikkeld (alleen de torens zijn nog niet verbonden, maar 10...Dd7 ligt erg voor de hand op de volgende zet) en staat erg solide. Toch heeft wit de iets betere kansen. Dat komt onder andere omdat zijn koning op de damevleugel (met de dubbele c-pion) erg veilig staat. Maar hoe gaat hij verder? Maakt u het, net als Jorden, zwart moeilijk?

De Lezer heeft Wit

Ooplossingen pagina 36

10.h4	6	Dd7
11.Le2	3	Tae8
12.Pg5	8	f5
13.Pxe6	3	Dxe6
14.Db5	4	Pe5
15.Kb1	4	f4
16.Ld4	3	Kh8
17.Dxb7	5	Lf6
18.Da6	4	c5
19.Lxe5	1	Lxe5
20.Lc4	4	Dg4
21.Ld5	2	Tb8
22.Dd3	3	en wit won
Totaal	50	

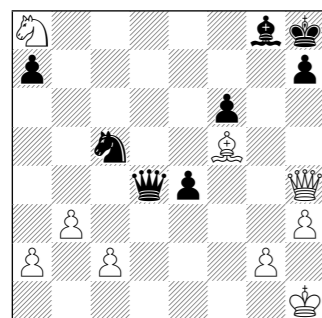
Combineren

Karel van der Weide

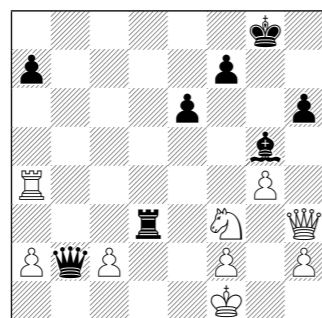
Het fysieke schaak komt langzaam van de grond. Grote open toernooien staan weer op de kalender. Kleinere besloten groe-

pen kunnen nu al aan de slag, zoals in Parijs. Daar werd eind juni een snelschaak- en rapidtoernooi gehouden voor de

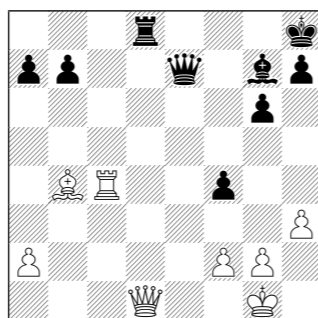
wereldtop. Wesley So won het rapid, Alireza Firouzja zegevierde bij het snelschaak.

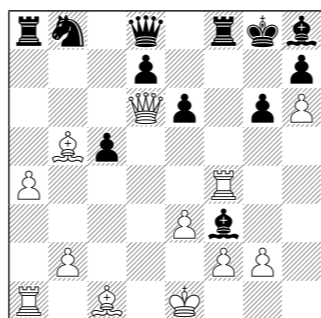
1.Zwart is aan zet

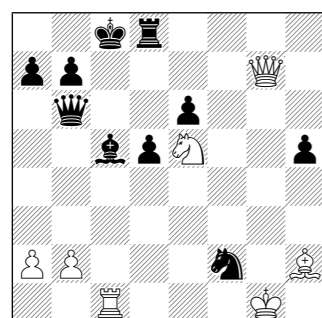
2.Zwart is aan zet

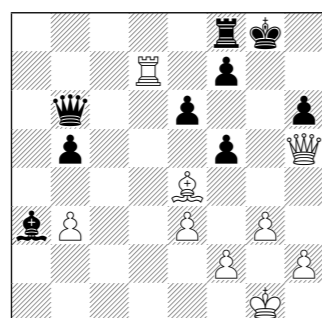
3.Wit is aan zet

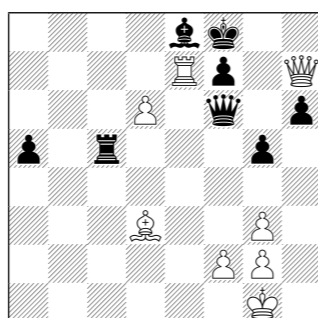
4.Wit is aan zet

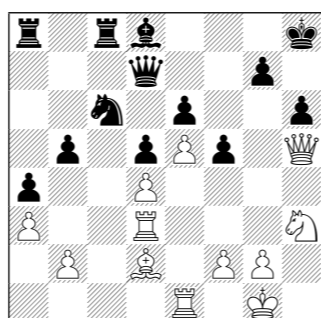
5.Wit is aan zet

6.Wit is aan zet

7.Wit is aan zet

8.Wit is aan zet

Ooplossingen pagina 37

Ivan Sokolov over zijn verscheidenheid aan functies in de schaakwereld

Mijn verleden is mijn heden geworden

Ivan Sokolov geldt zonder twijfel als een van de meest furieuze aanvallende en creatieve spelers van zijn tijd. Schakers als Anand, Kasparov, Kramnik en Smyslov bond hij allemaal al eens aan de zegekar. Acht jaar geleden alweer stopte Sokolov als actief topschaker. Maar stilzitten deed hij sindsdien niet. Sokolov werkte als bondcoach in het buitenland, schreef meerdere schaakboeken, werkt als commentator en is als vicepresident actief betrokken bij de European Chess Union (ECU). In de lente van 2021 keerde hij weer terug in Nederland en woont nu in Amsterdam. De hoogste tijd voor een gesprek.

De meeste Nederlanders kennen u vooral nog uit uw tijd als speler. Aan die tijd kwam acht jaar geleden een eind. Vond u het een moeilijke beslissing om te stoppen?

Ivan Sokolov: "Ja, dat vond ik erg moeilijk. Maar ik hoor van schakers om mij heen dat zij het ook een lastige knoop vonden om door te hakken. Weet je wat het is? Schaken is geen fysieke sport. En dat maakt dat je jezelf heel lang voor de gek kunt houden."

In 2012 kent Sokolov nog een goed jaar. Hij wint de World Open, heeft een rating van bijna 2700 punten. Maar zeker in 2013 krijgt hij steeds meer moeite om focus te houden in partijen die lang duren.

Focus

"Als schaker ben je gewend om zaken te analyseren, en daar hoort dus een stuk zelf-analyse bij. Ik heb me afgevraagd of het probleem dat ik ervaarde tijdens langere partijen, in de toekomst groter of kleiner zou gaan worden. Het beantwoorden van die vraag duurde eerlijk gezegd niet zo lang en ik trok mijn conclusies: het is mooi geweest. Je ziet dat schakers uit mijn generatie tegen hetzelfde aanlopen. Denk bijvoorbeeld aan Kramnik, die eveneens gestopt is met klassiek schaken. Rapid en Blitz doet hij nog wel, want het is makkelijker om in kortere partijen diezelfde focus vast te houden."

Ivan Sokolov leerde het schaken van zijn vader. Geboren in 1968 in Bosnië, kent hij in Aleksandr Aljechin zijn grote voorbeeld. Tal van zijn partijen heeft hij nagespeeld en bestudeerd. Sokolov werd in 1987 groot-

voor het ambt van vicepresident van de European Chess Union. In december 2010 sloot hij zich weer aan bij de Schaakbond in Nederland.

Na zijn terugkeer bij de Nederlandse schaakbond, speelde Sokolov tot aan de zomer van 2013 dus nog door op topniveau. Bang voor 'het zwarte gat' hoefde hij echter niet te zijn, want vanaf het moment dat hij bekend maakte te stoppen is zijn agenda nog geen moment leeg geweest.

Na uw carrière als speler, ging u verder als coach. Is uw leven daar erg door veranderd?

"In de eerste plaats moet je begrijpen dat ik vanaf mijn twintigste levensjaar als freelancer heb geleefd. Het is leuk om freelancer te zijn, want je bent heel onafhankelijk. Als speler hoef je bij wijze van spreken met niemand rekening te houden en kunt je dag helemaal zelf indelen. Maar freelancer zijn heeft ook keerzijden. Een keerzijde is bijvoorbeeld de energie die je nodig hebt. Je leidt best een onregelmatig leven, daar

Sokolov en Nicolic in Oegstgeest. Foto: Bas Beekhuizen

moet je mee om kunnen gaan. Ik merkte dat ik in een fase van mijn leven was aangekomen, waarin ik meer behoefte had aan rust en vastigheid, met daarbij ook een vast inkomen. Los daarvan, maakte mijn overgang van speler naar coach ook dat mijn verleden ineens mijn heden was geworden. En eigenlijk ging dat best vanzelf. Er deed zich een mooie mogelijkheid voor om als bondscoach aan de slag te gaan en ik kreeg en krijg aanvragen van spelers om ze te coachen. Helaas kan ik dat laatste niet bij iedereen doen die het vraagt, maar het feit dat ze me vragen vind ik natuurlijk wel heel leuk."

In de herfst van 2013 werd Sokolov aangesteld als bondscoach van de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) en hij verhuisde naar Dubai. In 2016 werd hij bondscoach van Iran. En waar de stap naar de VAE op 'het juiste moment' kwam, bleek datzelfde te gelden voor die naar Iran.

Geluk

"Dat je als coach ook wat geluk moet hebben, bleek toen ik werd aangesteld als bondscoach van Iran. In dat land stond precies op dat moment een ongelooflijk talentvolle generatie op. Dan doel ik bijvoorbeeld op jongens als Alireza Firouzja, Parham Maghsoodloo en Amin Tabatabaei. Ik ben met ze aan het werk gegaan en heb ze voor mijn eigen ogen zien ontwikkelen. Die ontwikkeling zien, daar deel van mogen uitmaken, ja dat is heel waardevol. In de zomer van 2016 was hun gemiddelde rating 2400 punten. Op het moment dat ik daar stopte, in maart 2019, lag dat gemiddelde op 2680."

Sokolov NK Hilversum. Foto: Bas Beekhuizen

Een kenmerk van 'de coach' Ivan Sokolov, is dat hij probeert om zijn talenten oog te laten hebben voor het verleden, voor de tijd waar hij zelf deel van heeft uitgemaakt. Maar dat is niet altijd eenvoudig.

Gratie

"Het is voor jonge schakers heel makkelijk om te zeggen: 'Ik heb Stockfish 14 en Supercloud, wat maakt het mij uit wat Karpov of Kasparov zo'n twintig of dertig jaar geleden heeft gespeeld?' Maar dan houd ik ze voor dat het goed is om te bekijken hoe en waarom bepaalde varianten zijn ontstaan. Of waarom ze juist weer uit de gratie zijn geraakt. Daarbij ontstaan interessante discussies tussen spelers en mijzelf. Sommige jonge schakers denken dat ze door die kennis geen betere zetten gaan doen op het bord. ik denk juist dat je veel kunt leren van het verleden. Dat het juist leerzaam is om je te verdiepen in schaakontwikkelingen, omdat je systemen daardoor beter leert begrijpen. Eenmaal aan het bord leer je daardoor beter inspelen op situaties. Door die kennis van het verleden word je aan het bord een completere speler."

Zo compleet mogelijk aan het bord verschijnen, is slechts één kant van het verhaal. Zo fit mogelijk zijn, is namelijk óók een vereiste. Het feit dat Sokolov nu zelf een stuk minder aan het schaakbord zit, betekent niet dat zijn fitheid erbij inschiet. Integendeel zelfs. Hij gaat nog steeds vijf of zes keer per week naar de sportschool. Naar eigen zeggen is het een routine, die in zijn carrière als schaker al is ontstaan. Maar die fitheid is hard nodig om de andere kant van zijn werkweek

Sokolov tijdens NK 2004 Leeuwarden. Foto: Bas Beekhuizen

te belichten: die van Sokolov de schrijver.

Met een scala aan boeken over openingen, middenspel en een autobiografie staat hij inmiddels in menig boekenkast. Zijn boek *Winning Chess Middlegames: An Essential Guide to Pawn Structures* (New in Chess) is een 'klassieker'.

Zit u niet uren achter een schaakbord, dan is het wel achter een beeldscherm om een boek te schrijven. Hoe ervaart u die manier van 'stilzitten'?

"Het schrijven van boeken bestaat volgens mij uit twee delen. Het ene deel is heel leuk en interessant, maar het andere deel is minder leuk om te doen. Onder het leuke deel schaar ik het maken van een database, het bepalen over welk onderwerp ik ga schrijven en vervolgens ook hoe ik het wil opbouwen. Van dát deel krijg ik echt energie. Maar dan moet het tweede deel nog komen.... het deel waarin je anderhalve maand achter je pc zit om alles uit te werken. Nee, dat valt me niet altijd mee. Maar het schrijven van schaakboeken of het maken van video's is voor oud-schakers zoals ik ook een soort pensioen. Elk jaar word ik daar, zodra de royalty's worden overgemaakt, gelukkig weer aan herinnerd. Zelfs voor de boeken die ik, soms alweer tien jaar geleden, voor New In Chess heb gemaakt."

Volgende maand komt Sokolovs boek over 'Carlsen's Middlegames', uitgegeven door

Sokolov met zwart Balie Amsterdam. Foto: Bas Beekhuizen

Quality Chess, uit. Deze zomer maakt hij voor Chessbase in Hamburg nieuwe DVD's over Middlegames en ook zal zijn openingscursus bij Chessable verschijnen. En of dat nog niet genoeg energie vraagt, gaat zijn aandacht ook nadrukkelijk uit naar de Europese schaakkalender. Als vicepresident van de European Chess Union bekijkt hij de schaakwereld namelijk ook vanuit breder perspectief. De opkomst van online, maar ook de organisatie van toernooien en natuurlijk de COVID-19 Map met de kleurtjes groen, geel en rood hebben invloed op zijn dagelijkse werk.

Groen, geel, rood

"Vanuit de ECU houden we ons bezig met het organiseren van internationale toernooien. En dat is best een klus, zeker wanneer er deelnemers uit verschillende landen meedoen. Denk alleen al aan de COVID-19 Map, met de kleuren groen, geel en rood. Die kleuren wisselen elkaar in rap tempo af dus vooruitplannen kan, maar zeker niet te lang van tevoren. Een tweede probleem is dat het reizen flink duurder is geworden. Wie is er nog bereid om naar een ander land te vliegen voor een toernooi? Welke invloed heeft dat op het deelnemersveld? We gaan het zien."

Sokolov onderkent de stelling dat de schaakwereld is veranderd, zeker door de opkomst van online schaken. Hij ziet voordelen, maar waarschuwt ons voor de nadelen.

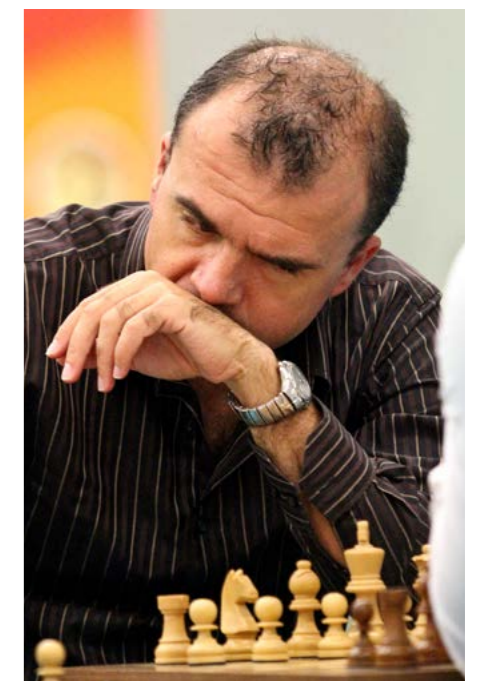
Doping

"Een voordeel van online is bijvoorbeeld dat evenementen nu veel toegankelijker zijn. In plaats van dat er vijfhonderd mensen rondlopen in Wijk aan Zee, kunnen er nu zeker zo'n honderdduizend mensen vanuit huis meekijken. Maar ik maak me zorgen over de andere kant van het verhaal. Bij de online-evenementen is het lastig om vals spel tegen te gaan. Er zijn gewoon schakers die gaan voor de korte termijn, die gaan voor de winst op een toernooi. Maar het grotere geheel verliezen ze daardoor uit het oog. Kijk, valsspelen in de vorm van doping kennen we al veel langer in de sport. Maar zelfs met doping heb je geen garantie dat je wint. Bij schaken ligt dat echt anders. Als je valsspeelt met schaken, dan win je. Ik denk dat nog niet iedereen beseft dat vals spel bij schaken, vele malen erger is dan het gebruik van doping in andere sporten. Onze sport heeft het imago dat het clean is en dat imago moeten we behouden."

Naast zijn werk bij de ECU, is Sokolov ook een graag geziene analist en gehoorde commentator bij diverse schaaktoernooien. Zelf kijkt hij uit naar het TePe Sigerman & Co Chess Tournament, dat van 23 tot 29 september 2021 in het Zweede Malmö zal worden gehouden. Twaalfvoudig wereldkampioen Anatoly Karpov zal daar zijn rentree maken en onder anderen gaan spelen tegen Jorden van Foreest.

Agenda

"Ja, ik hoop oprecht dat Karpov het bij zijn rentree beter gaat doen dan Kasparov onlangs deed in Zagreb, Kroatië. In Malmö wacht hem een sterk deelnemersveld, dus ik ben erg benieuwd. Daarna zie ik wel weer wat er nog op mijn pad komt. Zorgen maak ik mij niet, want de komende anderhalf jaar zit mijn agenda zeker nog vol."

Sokolov NK 2012. Foto: Bas Beekhuizen

Het NK Bedrijvenschaak 2021

Daar waar de passie voor het schaakspel samenkomt

Stel jezelf een wereld voor waar je elke locatie kent. Je hebt elke plek gezien en je bent overal geweest. Maar toch valt er elke keer weer iets nieuws te ontdekken. Deze wereld is overzichtelijk, maar complex tegelijk. Een wereld bestaande uit 64 velden en twee kleuren. Een wereld waarop krachten worden gemeten en waaromheen vriendschappen worden gesloten. De wereld van het schaakspel. Een spel waar velen van ons een passie voor hebben. Een passie die wij bij DSE delen. Daarom organiseert DSE dit jaar in samenwerking met de KNSB het NK Bedrijvenschaak 2021.

Waar het toernooi in 2020 helaas niet door kon gaan in verband met COVID-19, verwachten wij dit jaar weer een prachtig, spannend en veilig NK voor u te kunnen organiseren. Op zaterdag 2 oktober 2021 zullen Nederlandse bedrijven opnieuw de strijd met elkaar aangaan. Een strijd die zal worden uitgevochten op het schaakbord en zal plaatsvinden in De Moriaan te Wijk aan Zee. In dezelfde ruimte waar elk jaar in januari de schaak wereldtop bijeenkomt voor het prestigieuze Tata Steel Chess Tournament.

Puult jouw bedrijf uit van het schaaktalent en willen jullie je krachten meten met een paar van de grootste bedrijven van Nederland in de welbekende schaaktempel De Moriaan? Stel dan snel jouw dreamteam(s)* samen van vier (maximaal vijf) personen om deel te nemen aan het NK Bedrijvenschaak 2021! Deelname aan het toernooi is gratis, er zal 's middags een lunch worden aangeboden en we sluiten dit prachtige toernooi samen af onder het genot van een borrel. [Aanmelden kan via deze link.](#)

*Hoewel u zich met meerdere teams kunt inschrijven, zullen alle eerste teams voorrang hebben wanneer er in verband met COVID-19 beperkingen worden gesteld omtrent het aantal deelnemers. Wanneer er ook onvoldoende plaats is voor alle eerste teams, zal er rekening worden gehouden met de volgorde van inschrijving.

Het langstlopende toernooi van Nederland

Dit jaar werd het Open kampioenschap schaken door de coronagolf niet gespeeld, net als vorig jaar. Dat betekende een onderbreking voor het langstlopende schaaktoernooi in Nederland. Eerder moest het toernooi tijdens de Tweede Wereldoorlog een aantal jaren overslaan en ook bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog in 1914 was er geen toernooi. Weinig mensen zullen weten dat het Open kampioenschap, vroeger bekend als Bondswedstrijden, aan de basis stond van de oprichting van de schaakbond. Het organiseren van een toernooi was een van de redenen om met een landelijke organisatie te beginnen.

We nemen een kijkje in de geschiedenis van dit toernooi en gaan terug naar het jaar 1873. Op diverse plaatsen in het land wordt geschaakt. Den Haag, Amsterdam, Rotterdam, Noord Nederland om een paar locaties te noemen. Onderling contact is er niet veel en daar moet verandering in komen vinden sommigen. Vanuit Den Haag wordt initiatief genomen. Daardoor kan het denksportblad Sissa begin 1873 schrijven: 'Het Schaakgenootschap Discendo Discimus te 's Gravenhage heeft zich mogen verheugen in veel bijval en aanmoediging voor zijne plannen zoo tot organisatie van een Schaaktournooi als tot oprigting van eenen Nederlandschen Schaakbond.'

Verderop in dat artikel is een 'Proeve van een Reglement voor den Nederlandschen

Schaakbond' te lezen. Daarin staat heel duidelijk dat het organiseren van een wedstrijd een hoofddoelstelling is. Zo meldt Artikel 1: 'De Nederlandsche Schaakbond stelt zich ten doel de Schaakkunst in Nederland te bevorderen door de spelers der verschillende plaatsen meer onderling in aanraking te brengen.' In Artikel 6 wordt dat uitgewerkt: 'De Bond schrijft, zoo mogelijk, jaarlijks eene algemeene Vergadering zijner leden met daarop volgend Tournooi uit.' En nu we toch aan het citeren zijn, Artikel 8 geeft aan dat niet iedereen zo maar mag langskomen om te kijken: 'Alle leden worden op het daarna (na de vergadering, MbdW) te houden prijstournooi als toeschouwers toegelaten op vertoon van hun laatste kwitantie van contributie.'

Heren van stand

Wat moeten we ons bij dat eerste toernooi voorstellen? Aanvankelijk hadden zich maar liefst negentien deelnemers aangemeld, maar toen de eerste vergadering van de nieuwe bond achter de rug was en er geschaakt kon worden, bleken er dertien spelers over te zijn. Van hen scoorden H.W.B. Gifford uit Den Haag en B.W. Blijdenstein uit Amsterdam beiden 10½ punt. 'Met een overgespeelde partij viel aan eerstgenoemde de eerste prijs (...) ten deel', schreef Sissa, dat inmiddels tot bondsblad was uitgeroepen. Heren van stand moeten het zijn geweest, want om deel te nemen moesten ze een inleggeld van f5,- betalen. Dat lijkt misschien weinig, maar in die tijd verdiende een geschoolde metaalarbeider in Krommenie f8,- per week en moest een boerenknecht in Groningen het met f75,- per jaar doen. Dan was f5,- een aardig bedrag. Er was trouwens ook wat te verdienen. De eerste prijs bedroeg maar liefst f150,-.

Verregaande onkunde

Hoe werd er in die eerste jaren gespeeld, wat stelde het niveau voor? Het roemruchte blad *De Schaakwerld* van Antonius van der Linde was altijd goed voor gepeperde teksten en liet het ook deze keer niet afweten. Alle partijen van het tweede toernooi werden in het *Jaarboekje 1874* van de bond gepubliceerd. Ene H.H. schreef daarover: 'In plaats van partijen, die door weldoordacht spel en schoone zetten uitmunten, vonden wij een verzameling van meest zeer middelmatige partijen. (...) De meeste partijen, die gespeeld zijn, dragen helaas den stempel van verregaande onkunde in de eerste beginsel de schaaktheorie, wier kennis men toch bij deelnemers een tournooi redelijkerwijze kon verwachten. (...) Maar genoeg! Langer in dezen Augustus rond te ploeteren, zou nutteloos en daarbij hoogst vervelend wezen. Onze slotsom is: het *Jaarboekje* van den Nederlandschen Schaakbond 1874 doet de Nederlandsche schaakwereld groote oneer aan.'

Het is wat cru uitgedrukt, maar helemaal ongelijk kan je H.H. niet geven. Zie bijvoorbeeld de onderlinge partij tussen de winnaars van het eerste toernooi.

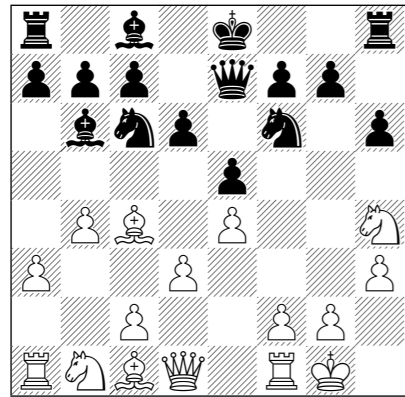

De Groote Bondswedstrijden - bron Tijdschrift van den Nederlandschen Schaakbond, jrg 49, 1941, no 8-9,

B.W. Blijdenstein – H.W.B. Gifford

Den Haag 1873

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Lc5 4.0-0 Pf6
5.d3 h6 6.a3 d6 7.b4 Lb6 8.h3 De7 9.Ph4

9...Pxe4 10.dxe4 Dxh4 11.Df3 Le6 12.
Le2 Pd4 13.Dd3 0-0 14.Pd2 f5 15.Lf3 f4
16.c3 Pc6 17.De2 Tf6 18.Lh5 f3 19.Lxf3
Taf8 20.Kh2 Pe7 21.Pc4 Lxh3 22.Pe3
Txf3 23.Dxf3 Lg4+ 24.Dh3 Lxh3 25.gxh3
Txf2+ 21.Txf2 Dxf2+ 0-1

Frank Marshall wint in 1905

Dat we het hier over andere tijden hebben blijkt ook uit de openingskeuze. Neem bijvoorbeeld het toernooi van 1887. In de zestig partijen worden vijftien verschillende openingen gespeeld. Veertien daarvan beginnen met 1.e4; liefst zestien partijen hebben het Tweepaardenspel in de nahand als begin. Slechts in vijf partijen wordt met 1.d4 geopend.

Bescheiden aantallen

Dertien deelnemers telde het eerste toernooi dus. Was dat veel of weinig? Als je bedenkt dat de bond bij de oprichting 139 leden telde lijkt dat niet slecht. Het jaar daarop zijn het er weer dertien en het Jaarboekje 1874 was daar tevreden over, al is het maar om praktische redenen. 'Dertien in getal waren de mededingers naar de prijzen, allen door den Schaakbond uitgelooft, en de tweejarige ondervinding heeft reeds geleerd dat hun getal niet veel groter behoeft te zijn. Vele belangen maken wenschelijk dat in ééne week alles kunne zijn afgelopen en dat is met ons Reglement bij een grooter aantal strijders niet wel mogelijk.'

Het aantal deelnemers zal in de loop van de jaren nogal eens op en neer gaan. Dat heeft soms te maken met de plaats of locatie waar wordt gespeeld. Niet iedereen kon zomaar een paar dagen vrij nemen. Daarom meldt het *Jaarboekje 1875* tevreden over Rotterdam: 'Een zaal 'zeer dicht bij het Station van den Rijnspoorweg en niet te ver van dat van den Hollandschen Spoorweg, van waar ten 11 ure nog een lokale trein tot den Haag liep, zoodat de Leden uit Gouda en den Haag telkens den nacht te huis konden doorbrengen.'

In die beginperiode moet je denken aan gemiddeld tien tot in de twintig deelnemers. Pas in 1898, als met het 25ste toernooi in Den Haag een jubileumwedstrijd wordt georganiseerd, is er sprake van een flinke groep. Er zijn 43 deelnemers, verdeeld over hoofdklasse (11), eerste (10) en tweede (22) klasse. Tegelijkertijd met dit toernooi vindt de Eerste nationale Dames Schaakwedstrijd plaats, 'uitgeschreven door de afd. sport van de Tentoonstelling

van Vrouwenarbeid te 's Gravenhage.' In de daaropvolgende jaren is er een aparte damesgroep, maar in 1902 is die weer verdwenen.

Forse groei

Het lijkt nu misschien vreemd, maar het invoeren van een extra klasse naast de hoofdgroep ging niet vanzelf. Zou dat het niveau niet onderuithalen? In het *Jaarboekje 1884* zijn de twijfels te lezen. 'Voorals was men bevreesd door deze proef (het invoeren van een tweede klasse, MbdW) de attentie af te leiden en daardoor de luister te verminderen van den gewonen wedstrijd, die dan toch eigenlijk het hoofddoel der jaarlijksche bijeenkomst blijven moest.' Het bleek koudwatervrees te zijn lezen we iets verderop. 'Wij kunnen het groote succes van die proef als een geluk voor onzen Nederlandschen Schaakbond beschouwen.' Het toernooi bood 'meer levendigheid, meer gezelligheid voor de strijders, meer afwisseling en keuze voor de bezoekers.'

Vanaf 1900 tot halverwege de jaren dertig van de twintigste eeuw blijft het aantal deelnemers stabiel, het golft op en neer tussen de veertig en honderd. Daarna zien we een toename. Het Euwe-effect heeft daar ongetwijfeld aan bijgedragen. Opmerkelijk genoeg wordt in de oorlogsjaren 1941 en 1942 een voorlopig hoogtepunt bereikt. Hilversum 1941 en Eindhoven 1942 trekken respectievelijk 224 en 288 deelnemers.

Die score van Eindhoven wordt kort na de oorlog één keer overtroffen door Den Haag 1948 (296 deelnemers), maar daarna moeten we tot de jaren zeventig wachten voor we tot de deelnemersaantallen komen die we tegenwoordig gewend zijn. Sindsdien is driehonderd de benedengrens. Het record staat op 528 in 1989. Met 527 deelnemers doet 2009 daar nauwelijks voor onder.

Modernisering

Het begon dus met een toernooi van heren onder elkaar. Hoe lang er door de spelers nagedacht werd is niet te achterhalen, maar blijkbaar viel dat wel mee. Het *Jaarboekje 1875* meldt dat de Rotterdamse organisatie zandlopers had aangeboden voor de tijdmeting, maar dat was niet nodig: '(...) daar onze eigene zandlopers niet eens gebruikt zijn, kon gelukkig voor die instrumenten worden bedankt.' Toch kwamen er 'klachten, dat er te langzaam gespeeld werd, waardoor de toernooien naar verhouding veel langer duurden dan die in het buitenland.' Het bestuur had begrip voor die klacht en besloot 'een

ONK Dieren 2017 Theothorne overzichtfoto. Foto: Alina l'Ami

twaaftal fraaie klokjes' aan te schaffen. Uiteraard ontstaat er een discussie. Het *Jaarboekje 1884* schrijft over 'eenige habituésprekers, die voor zulke tijd-controleurs beducht waren. Zij waren zoo bevreesd, dat niet al die klokjes even snel liepen; zij vonden het telkens omdraaien voor de strijders zoo bezwarend; maar vooral (...) konden zij het met elkander niet eens daarover worden of er 20 dan wel 15 zetten per uur, of ook 35 dan wel 30 per twee uur gedaan moesten worden.' Storm in een glas water? Blijkbaar, want iets verderop staat te lezen: 'waar het ging, teekende men den tijd aan, dat wil zeggen, noteerden de spelers het verstrijken van hun eerste, soms hun tweede speeluur aan; meer niet!' In later jaren lezen we hier niets meer over. De discussie was blijkbaar gesloten.

Buitenlandse inmenging

Tegenwoordig zijn we gewend dat aan de bondswedstrijden, we gebruiken die oude naam maar even, spelers van her en der deelnemen. Vroeger lag dat anders. Niet vreemd, want de wedstrijd was oorspronkelijk bedoeld om het onderlinge contact tussen de Nederlandse schakers te bevorderen. Er was dan ook enige consternatie toen voor het toernooi van 1880 in Gouda de sterke Engelse schaker Bird kwam binnenwandelen.

Zijn entree was toch al bijzonder. Nadat de

jaarlijkse vergadering was afgerond en het toernooi met een schamel aantal van vijf deelnemers was begonnen arriveerde een groep Amsterdammers, onder wie Bird. 'Zij hadden zich allen in tijd en trein vergist.' Wat te doen? De Amsterdammer Veraart die was ingedeeld zei dat hij zich helemaal niet had aangemeld. Een andere Amsterdammer mocht zijn plaats innemen. Maar Bird, hoewel hij wel lid was van de afdeling Amsterdam?

'Het Bestuur begreep zeer goed, dat er weinig lust bij de spelers zou bestaan op een Nederlandsch Concours, geen internationaal, een vreemdeling toe te laten, vooral niet eenen bekenden Meester die pas te Wiesbaden met roem en eer tegen de grootste schaaktalenten van Europa had gestreden.' Na het stilleggen van de wedstrijd wordt 'den Heer Bird welwillend besproken en tot zijne toelating besloten met algemeene stemmen.' Bird speelt zijn eerste partij remise tegen de Winschoter Benima en wint de rest.

Pas in 1903 komt de volgende buitenlandse speler in actie, maar dan is het gepland. Er is een internationaal samengestelde 'Hoofdklasse-Wedstrijd.' P.S. Leonhardt wint voor O. Duras en B. Leussen. Twee jaar later is er nog een keer zo'n internationale topgroep. Dit keer wint de wereldtopper Frank Marshall. Leussen is met een tweede plaats opnieuw de beste Nederlander.

Daarna is het weer een zuiver Nederlands toernooi. Dat verandert pas in 1955 als de naam Open Nederlands kampioenschap aan het toernooi wordt gekoppeld. Het jaar daarop grijpt de Duitser Diemer zijn kans. Hij wordt de eerste niet Nederlandse deelnemer sinds 1905 en wint meteen het toernooi. Er zouden nog vele buitenlandse deelnemers en winnaars volgen.

Dieren

De huidige generatie schakers weet niet anders of het Open kampioenschap wordt in Dieren gespeeld. In 1969 verhuisde het toernooi naar de gemeente Rheden aan de Veluwezoom. In de beginjaren werd gespeeld in Dieren, Ellecom en Velp, in dezelfde gemeente. Sinds 1979 is het toernooi honkvast en is sporthal Theothorne in Dieren de vaste locatie.

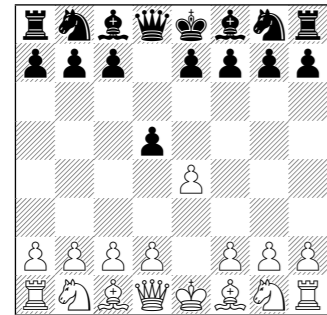
Vroeger was dat anders. Sinds de start in 1873 leidde het toernooi een zwerfend bestaan. Dat was een bewuste keuze. Het toernooi had immers tot doel reclame voor het schaken te maken en wat is er dan beter dan overal in het land je gezicht te laten zien. Tot de oorlogsjaren was het organiseren niet zo moeilijk. Daarna begonnen de deelnemersaantallen echter op te lopen, waardoor het soms lastig werd het toernooi ergens onder te brengen. Sinds de ruime sporthal in Dieren ter beschikking staat is dat probleem verholpen.

Begrijp wat u doet

De Scandinavische Verdediging 1

Eén van de oudste partijen die misschien zelfs wel als eerste is vastgelegd, is die tussen Francesc de Castellví en Narcís Vinyoles in Valencia in 1475. Deze partij wordt genoemd door de beroemde Lucena in 1497. De opening die in die partij op het bord kwam, is de Scandinavische Verdediging. Vermoedelijk heeft de opening zijn naam te danken aan de analyses van Scandinavische meesters aan het eind van de 19e eeuw. Zij dachten te kunnen aantonen dat deze opening in elk geval speelbaar was. Het systeem werd echter hooguit incidenteel gespeeld door topspelers. Daar kwam verandering in toen wereldkampioenschapskandidaat David Bronstein het regelmatig speelde. Het was ook de Deense (Scandinavische!) grootmeester Bent Larsen die het vanaf de jaren zestig af en toe op het bord bracht. In onze moderne tijd zien we dat meerdere topspelers het systeem af en toe van stal halen.

1.e4 d5

Dat de theorie van openingen een enorme vlucht heeft genomen, klinkt als een eufemisme. Met de moderne databaseprogramma's, een immense hoeveelheid aan beschikbare informatie en *last but not least* de meest recente engines die krachtiger en sneller zijn dan ooit tevoren, is het voor veel spelers ondoenlijk geworden om prachtige varianten, zoals die er zijn in het Siciliaans bijvoorbeeld, te gaan bestuderen. Zowel een wit- als zwart-

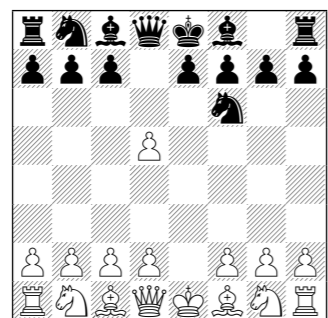
speler moet door een moeras van varianten baggeren waardoor het overzicht makkelijk verloren kan gaan. Vandaar dat het niet gek is om de meest populaire openingen links te laten liggen en te proberen met speelbare 'sidelines' toch een acceptabele stelling te krijgen. Het Scandinavisch is zo'n opening die af en toe opduikt en zelfs gehanteerd wordt door spelers die behoren tot de elite.

2.exd5

Zwartspelers dienen zich te realiseren dat wit ook nog kan kiezen voor het Blackmar Diemer gambiet. 2.d4 met 2...dxe4 (Maar als zij het Frans in hun repertoire hebben, kan uitgeweken worden naar 2...e6.) 3.Pc3 Pf6 4.f3.

2...Dxd5

Hebben we niet geleerd om de dame niet te vroeg in het spel te brengen? Zwart lapt dit advies aan zijn laars en neemt gewoon met de dame terug. Zwart hoeft de pion overigens niet meteen terug te nemen, maar kan proberen die met het paard via 2...Pf6

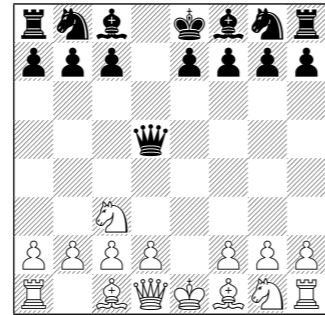
te heroveren. Het voordeel daarvan is dat het paard minder makkelijk opgejaagd kan worden dan de dame. Wit heeft op dit moment drie ideeën:

- A) 3.d4** Wit trekt zich niets aan van de tijdelijke pluspion en ontwikkelt gewoon verder. Dit wordt verreweg het meest gespeeld.
B) 3.c4 Wit dekt de pion.
C) 3.Lb5+ Wit verstoort zwarts

ontwikkeling en ondertussen geeft hij pion d5 niet zonder slag of stoot op.

Bij gebrek aan ruimte moeten we het hierbij laten.

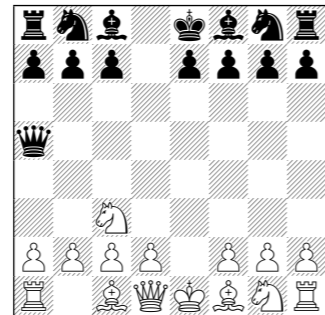
3.Pc3

Zo wint wit een tempo omdat de dame nogmaals een zet moet doen en hij dus niet direct een ander stuk kan ontwikkelen. Er zijn hier meerdere spelwijzen, waarvan de belangrijkste twee zijn:

I) 3...Da5, II) 3...Dd6.

In deze aflevering kijken we naar I) 3...Da5

Dit is al van oudsher de meest gespeelde mogelijkheid. De dame blijft voorlopig op een actief veld een belangrijke rol in het komende middenspel spelen.

4.d4

Hier is ook 4.Pf3 mogelijk. In zijn nieuwe boek *The Scandinavian for Club Players* geeft IM Thomas Willemze nu een scherpe mogelijkheid voor zwart: 4...Lg4 5.Le2 Pc6! Zwart wil zo snel mogelijk met ...0-0-0 en ...e7-e5 druk zetten op het witte centrum.

4... Pf6 5.Pf3

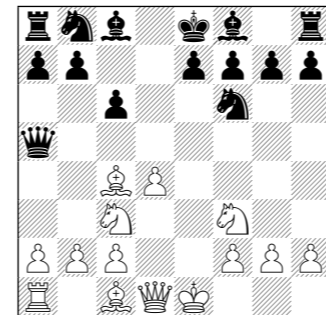
Wit kan ook even wachten met de ontwikkeling van zijn koningspaard (vanwege de penning met ...Lg4) en eerst verder gaan met 5.Lc4 c6 6.Pf3 Lf5 (Hier kan zwart ook verder met de penning met 7.Lxf7+?? werkt niet vanwege 7...Kxf7 8.Pe5+ Dxe5+! 9.dxe5 Lxd1 10.exf6 Lxc2 en zwart heeft een stuk gewonnen.) 7.Ld2 e6 8.De2 Lb4 9.0-0-0 Pbd7 10.a3 Lxc3 11.Lxc3 Dc7 12.Pe5 (In Alekseenko-Nakamura, 2020, volgde 12.Kb1) 12...Pxe5 13.dxe5 Pd5 14.Ld2 0-0-0 en de snelschaakpartij Kobalia-Gashimov, 2005, liet zien dat de opening wel oké is voor zwart, hoewel hij later zwaar in de problemen kwam.

5...c6

Zwart maakt een terugtocht van de dame op a5 mogelijk en houdt nog even in het midden waar hij zijn dameloper naartoe gaat spelen.

Voor de hand ligt nu ook om de looper er snel uit te spelen en het paard op f3 te penen met 5...Lg4 Meestal volgt dan 6.h3 Lh5 Omdat de looper na deze terugtocht flink opgejaagd gaat worden, is het de vraag of zwart hem niet beter voor het paard kan ruilen. (Het opgeven van het looperpaar komt tegenwoordig regelmatig voor: 6...Lxf3 7.Dxf3 c6 8.Ld2 Pbd7 9.0-0-0 e6 Zwart heeft een soort Caro-Kann-formatie voor elkaar gekregen waarbij hij zijn witveldige looper voor een paard heeft geruild. Door pionnen op wit te zetten wordt de bewegingsvrijheid van die witveldige looper ingeperkt. Een voorbeeld hiervan zien we in een partij Kotronias-Ricardi, 1997, die door zwart gewonnen wordt.) 7.g4 Lg6 8.Pe5. Uiteraard ligt ook 5...Lf5 voor de hand en dat is ooit in een vluggerij door Kramnik gespeeld. Hij won daarmee vrij makkelijk van Dubov in 2020.

6.Lc4

6...Lf5

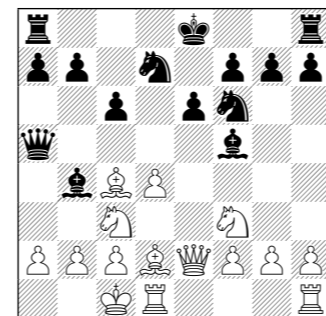
Wederom de meest populaire voortzetting. Er is ook niets mis met 6...Lg4 hetgeen door diverse toppers in één van de vele online snelschaak- en rapidtoernooien werd gespeeld. Om een idee te geven, komen we in de database bijvoorbeeld de partijen Caruana-Carlsen (2015) Firouzja-Nakamura (2021) en Dominguez Perez-Artemiev (2020) tegen.

Het ziet ernaar uit dat wit het niet zonder de looperontwikkeling naar d2 kan.

7.Ld2 e6 8.De2 Lb4

Deze zet staat hoog op de prioriteitenlijst van zwartspelers. Een eventuele aftrekaanval van het paard op c3 wordt hiermee voorkomen. Het kan er wel toe leiden dat zwart ooit zijn looperpaar zal moeten inleveren. De jonge Rus Esipenko bedient zich hier meestal van een direct 8...Pbd7.

9.0-0-0 Pbd7

Deze stelling is een tijdlang onderwerp van onderzoek geweest. Men is het er inmiddels wel over eens dat

10.a3

Wit de meeste kans op voordeel belooft.

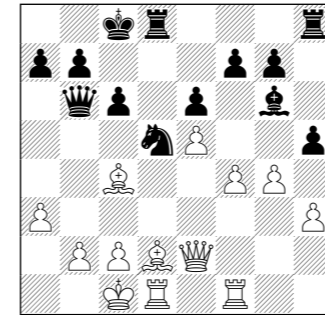
10...Lxa3

De weerlegging van 10...Lxa3 bestaat uit 11.Pd5! waarna het stukoffer onzin blijkt te zijn.

11.Lxc3 Dc7 12.Pe5

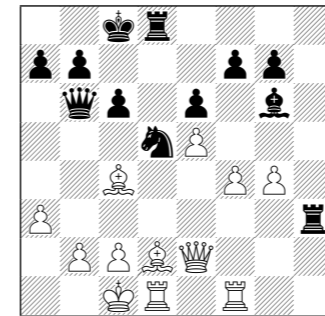
Ook 12.Kb1 heeft een aantal aanhangers, waaronder GM Alekseenko. Hij won ermee van Basiev in 2018, en speelde remise tegen Nakamura in 2020.

12...Pxe5 13.dxe5 Pd5 14.Ld2 0-0-0 15.g4 Lg6 16.f4 h5 17.h3 Db6 18.Thf1

Eigenlijk zijn al deze zetten volstrekt logisch en gaat het er nu om hoe beide spelers hun spel verder gestalte kunnen geven. Toevallig herinnerde ik mij een bijzondere partij Nijboer-Hodgson, uit de Nederlandse clubcompetitie van 1994/1995 die een glimp te zien geeft van de mogelijkheden. De slotcombinatie van zwart is indrukwekkend.

18...hxg4 19.hxg4 Th3?

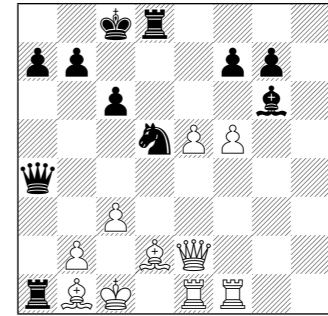

Hodgson grijpt zijn kans om zijn stukken zo actief mogelijk op te stellen, maar in werkelijkheid is het een ernstige onnauwkeurigheid. 19...Dc5!? verdient de voorkeur.

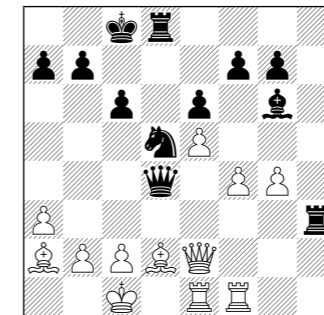
20.Tde1

Nijboer wil graag f4-f5 voorbereiden zonder gestoord te worden door ...Lh5. Maar direct

20.f5! was mogelijk en zelfs ook beter! 20... exf5 De pointe is nu 21.e6! en daarna is zwart fors in de problemen. 21...f4 en nu heeft wit het verrassende en ook heel sterke 22.Txf4! tot zijn beschikking. 22...Pxf4 23.Lxf4 Txd1+ 24.Dxd1 Deze stelling valt niet meer te verdedigen door zwart. 24...Dd8 (24...fxe6 25.Lxe6 mat) 25.exf7 en wit wint.

20...Dd4 21.La2?

Als hij had geweten wat hem boven het hoofd hing na deze zet, had hij zich wel twee keer bedacht. Na deze fout wordt hij op tactisch fraaie wijze verrast. Met 21.Lb3! had wit nog altijd het betere van het spel gehad.

21...Txa3!

Een overval op klaarlichte dag!

22.Lb1

De enige zet maar zwarts plotse aanval werkt op volle toeren. Aanname van het offer 22.bxa3 leidt tot mat: 22...Da1+ 23.Lb1 Dxa3+ 24.Kd1 Pc3 mat.

22...Da4! 23.f5

Ook een mooi combinatiemotief ontstaat na 23.Tf3 Dxc2+! 24.Lxc2 Ta1+ 25.Lb1 Txb1 mat; en opnieuw 23.bxa3 Dxa3+ 24.Kd1 resulteert in een leuk mat: 24...Pc3 mat.

23...Ta1! 24.c3

Gedwongen. 24.fxg6 faalt op 24...Da2.

24...exf5 25.gxf5

25...Lh5!

De dame wordt weggevoerd uit de verdediging.

26.Dxh5

Dit laat een geforceerd mat toe, maar ook het alternatief ging niet. Na 26.De4 volgt sterk 26...Pxc3! 27.Dxa4 Txb1+ 28.Kc2 Pxa4 29.Txb1 Le2 en zwart wint.

26...Da2 27.Kc2 Dc4

Dreigt ...Pb4.

28.b3

Zowel na 28.Kc1 Dd3 als na 28.Tf3 gaat wit ook ten onder. In dit laatste geval met 28...Pb4+ 29.Kc1 Txb1+ 30.Kxb1 Da2+ 31.Kc1 Da1 mat.

28...Pb4+ 29.Kc1 Txb1+

Wat een fraai offensief, door zwart perfect uitgevoerd!

0-1

Illustratieve partijen:

- Alekseenko-Nakamura, 2020
- Kobalia-Gashimov, 2005
- Kotronias-Ricardi, 1997
- Dubov-Kramnik, 2020
- Caruana-Carlsen, 2015
- Firouzja-Nakamura, 2021
- Dominguez-Artemiev, 2020
- Alekseenko-Basiev, 2018
- Nijboer-Hodgson, 1994

Geraadpleegde bronnen:

- Megadatabase van Chessbase
- The Scandinavian for Club Players – Thomas Willemze

Eerdere afleveringen van deze rubriek, waarbij u de illustratieve partijen interactief kunt naspelen en downloaden, treft u hier aan.

Reageren? Stuur een e-mail naar hgrooten@xs4all.nl (of kijk voor meer informatie over deze serie op www.sterkspel.nl)

Nederlands succes op EU-kampioenschap Mureck

Mureck is een gemeente in Oostenrijk met zo'n 1600 inwoners gelegen op een steenworp afstand van de Sloveense grens in een rustig bergachtig en bosrijk gebied. Velen zullen nog nooit van deze plek gehoord hebben, maar voor (jeugd)schakers is dit een ander verhaal. Dennis de Vreugt werd er in 1998 Europees Kampioen t/m 18 jaar en sinds 2004 is Mureck regelmatig gastheer van het EU-kampioenschap voor de jeugd.

Net als vele andere toernooien ging het EU-kampioenschap in 2020 niet door wegens corona, maar voor de editie van 2021 vond de organisatie wel een weg om talenten de kans te geven om internationale ervaring op te doen. Deelnemers, coaches en ouders/begeleiders werden bij aanvang getest op Covid-19 en alle personen boven de 12 jaar mochten iedere 48 uur op herhaling indien zij geen geldig 3G-regel certificaat konden overleggen. (3G staat hierbij voor getest, gevaccineerd en genezen.) In de toernooizaal was een medisch mondkapje verplicht, behalve voor de deelnemers.

Met al die maatregelen is het wat anders schaken dan voorheen, maar voor Janice Fu (t/m 12 jaar), Frederieke Regterschot (t/m 10 jaar) en Alexander Regterschot (t/m 8 jaar) zeker geen reden om dit buitenkansje te laten schieten. Na ruim een jaar aangewezen te zijn op online schaken was het fijn om weer eens fysiek achter het schaakbord plaats nemen. De

uitzending werd, net als in 2019, mede mogelijk gemaakt door Stichting Corry Vreeken, die als belangrijk doel heeft om het jeugdschaken te promoten (klik hier voor verdere informatie). De jongens en meiden speelden per leeftijdscategorie in een open groep, maar voor de eindstand werd wel een ranglijst op geslacht gemaakt. In de hoogste leeftijdscategorie (t/m 14 jaar) geen Nederlandse deelnemer dit keer in verband met het samenvallen van dit EU-kampioenschap met de Nederlandse Jeugdkampioenschappen in Almelo (zie het verslag op pagina 12).

Janice Fu

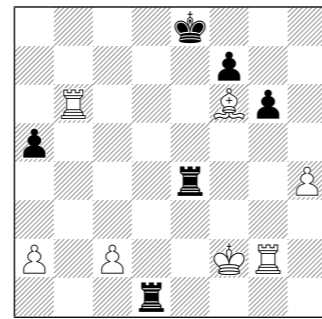
Twee jaar geleden deed Janice ook mee en het toernooi was haar zo goed bevallen dat ze nu weer van de partij was. Op rating bevond Janice zich onderaan de ranglijst en dat was helaas ook zo na de eerste helft van het toernooi. Janice bleef echter rustig en kwam sterk terug met een eindsprint van 4 uit 5! Ze won drie keer en toevalligerwijs

won ze in al die partijen een kwaliteit. Haar beste partij speelde ze in ronde 9 (zie de Voorloper op pagina 17). Met 5 uit 9 scoorde Janice een punt meer dan twee jaar geleden in de categorie t/m 10 jaar. Het leverde haar een knappe gedeelde 4e plaats bij de meisjes op.

Frederieke Regterschot

Net als Janice begon Frederieke met 1 uit 4, maar daarmee was de beloning karig. In elke partij waren er winstkansen. In de tweede toernooihelft kreeg Frederieke wel wat ze verdiende. Met drie overwinningen op rij in ronde 7 t/m 9 eindigde ze met 5 uit 9 op een gedeeld 2e plaats bij de meisjes. Een fragment uit de laatste ronde:

Frederieke - Dafne Maklakova Mureck EU U10 2021

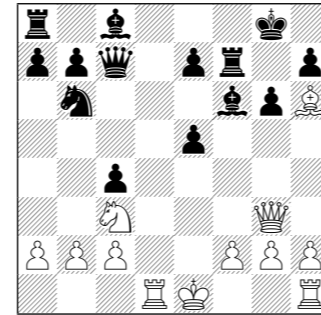

33.Tb8+! Jagen! **33...Kd7** **34.Td8+** Röntgenschaak! **34...Ke6** **35.Txd1** en wit won. Heel knap gezien van Frederieke. Ze gebruikt een techniek uit stap 4, terwijl ze nog met stap 3 beginnen moet!

Alexander Regterschot

Alexander wisselde nederlaag met overwinning af, maar doorbraak deze serie in ronde 9 en eindigde daardoor op een plusscore. Een mooie vierde plaats bij de jongens viel hem ten deel. Alexander was in zijn nopjes met zijn prestatie: "Gewoon magisch!" In het volgende fragment bekront hij een mooi opgezette aanval:

Alexander - Zuzanna Popczynska Mureck EU U8 (6) 2021

18.Pb5! Uitschakelen van de verdediger! **18...Dc6** **18...Dd7** **19.Txd7** **Lxd7** is ook geen feest voor zwart, maar met een toren, stuk en pion voor de dame kan er nog tegengesparteld worden. **19.Td8+ Tf8** **20.Txf8** mat! **1-0**

Met mooie eindklasseringen, nieuw opgedane kennis en internationale ervaring in de tas kan de Nederlandse delegatie terugkijken op een succesvolle onderneming. Negen dagen leven op gefrituurd voedsel van de lokale tenniskantine maakte de ervaring voor menigeen des te onvergetelijker!

Officiële toernooisite: www.jugendschach.at

Bekijk hier de resultaten van de [Nederlanders](#).

Groepsfoto Mureck

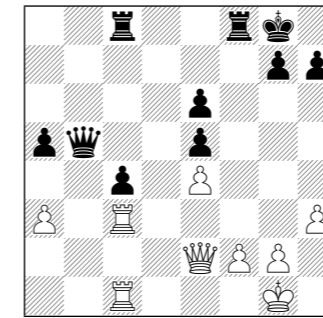
Grootmeestertitel voor Robby Kevlishvili

Afgelopen juni behaalde Robby Kevlishvili zijn derde grootmeesternorm en daarmee de titel. Reden voor SchaakMagazine om de jonge grootmeester te vragen naar het verhaal achter zijn laatste norm.

Het spelen van sterke toernooien is de afgelopen tijd natuurlijk niet zo makkelijk geweest. Daarbij helpt het ook niet dat ik het merendeel van mijn tijd doorbreng in de Verenigde Staten. Ik studeer daar namelijk aan de Saint Louis University waar er een speciaal schaakprogramma is opgesteld met behulp van de Saint Louis Chess Club, die op zijn beurt weer hevig wordt gesubsidieerd door Rex Sinquefeld. Saint Louis is een beetje de schaakhoofdstad van Amerika, zo wonen er heel veel GMs, onder wie Fabiano Caruana, tegen wie wij (als studenten) af en toe kunnen snelschaken als training. Ons universiteitsteam bevat veel sterke GMs (waaronder Nederlander Benjamin Bok) en eindigt vrijwel bij elk toernooi in de top 3. Zo werden we vorig jaar rapid wereldkampioen voor universiteiten, en eindigden we als 2e bij de Final Four (het zogenaamde "eindtoernooi" voor universiteitsschaakteams).

Mede omdat het zo moeilijk is om sterke toernooien te spelen was ik erg blij om van 19 t/m 23 juni een gesloten GM tienkamp in Parijs te kunnen spelen. Ik was vastberaden om mijn derde en laatste norm te halen nadat ik eerder normen heb behaald bij de Grenke Chess Open (2018) en de Pardubice Open (2020). Het toernooi in Parijs kende vier dubbele rondes met de laatste ronde op dag 5; een zwaar toernooi met een duidelijk doel: 6 uit 9 scoren en GM worden. Het toernooi begon voor mij met een belangrijke partij: wit tegen

IM Anatole Vlachos (2439). Ik had het meest voorbereid op deze partij en kreeg gelukkig mijn voorbereiding op het bord. Helaas was ik daarna niet zorgvuldig genoeg en belandden we in deze gelijke stelling:

Stelling na 30.De2

Zwart staat hier een pion voor, maar deze gaat op de volgende zet verloren. Hier koos zwart voor het verkeerde idee waarna wit een goed eindspel krijgt.

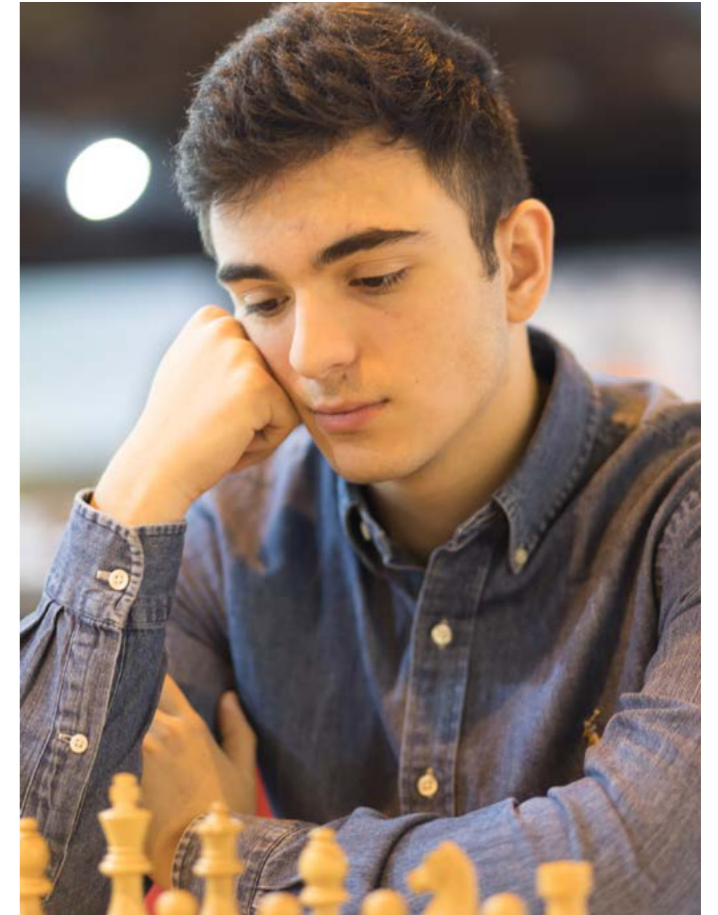
30...Tc5

Nog niet per se heel slecht, maar het vervolg is dat wel. Juist was **30...Tfd8**.

31.Txc4 Tfc8? 32.Txc5 Txc5 33.Dxb5 Txb5 34.Tc7!

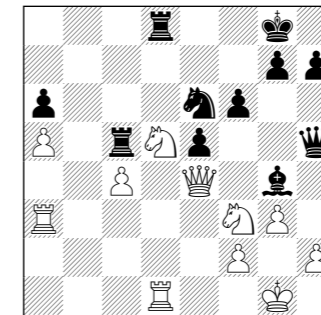
Hier heb ik de zwarte koning afgesneden en kan ik met **Ta7**, **f3** en **a4** zwart helemaal klem zetten. Ik wist de partij te winnen na een langzame push op de koningsvleugel, waarna zwart niet alle verzwakkingen kon verdedigen.

Na deze partij volgde een solide remise met zwart tegen GM Alberto David (2527) en stond op dag 2 de sterkste speler van het toernooi op het programma: GM Sergey Fedorchuk (2616).

Robby tijdens EJK 2018. Foto Harry Gielen

Het idee was solide spelen, maar dat ging niet zo goed:

Stelling na 34.Ta3

Ik stond al de hele partij zo goed als verloren, maar wist mezelf nog net in de partij te houden. Hier staat zwart nog steeds veel beter, maar mijn

tegenstander was zichtbaar geïrriteerd dat hij de partij niet eerder had kunnen beslissen. Met weinig tijd beging hij hier een fout die al zijn voordeel weggaf.

34...Pd4?

34...Kh8 was een slimme zet geweest om uit alle dreigingen te stappen en de koning veilig te zetten. Het is nu ook best moeilijk om met zetten te komen voor wit.

35.Pxd4! Lxd1 36.Pe6 Tdxd5 37.Pxc5!

En opeens sta ik gewonnen, zwart kan het paard niet slaan vanwege **38.Da8+ Kf7** **39.Da7+** met een dubbele aanval. Fedorchuk verwachtte alleen **37.cxd5** waarna hij met **37...Tc1** nog initiatief dacht te hebben.

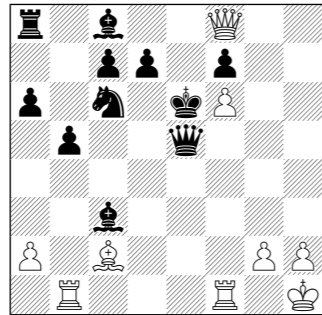

Robby tijdens Hoogeveen 2018. Foto Frans Peeters

(Zelfs dat blijkt achteraf mee te vallen.)

37...Td8 38.Td3 Txd3 39.Dxd3
Ik sta hier gewonnen, maar ik blunderde mijn stelling weg naar remise. Gezien het verloop van de hele partij kon ik toch opgelucht ademen met remise.

Na deze hard bevochten remise moest ik daarna met zwart aantreden tegen IM Loic Travadon (2415). Hij speelde ongelooflijk snel en zette veel druk op mij. Met weinig tijd op de klok kwam ik op een moment heel goed weg en wist ik naar een eindspel af te wikkelen waar ik nog goed moest verdedigen. Ik hield lang stand en remise was binnen handbereik. Mijn tegenstander had echter geen zin in remise en ging nog vol voor de winst. Hiermee blunderde hij en won ik opeens de partij. Met 3 uit 4 zag het er rooskleurig uit. De volgende ochtend moest ik met wit tegen GM Sebastien Feller (2568). Ik had me voorbereid op een rustige Berlijnse remise, maar Feller wilde daar niks van weten. Hij koos een zijvariant van het Spaans waarna ik een scherpe variant koos om te spelen. Ik viel aan, en wist een gewonnen stelling te bereiken:

Stelling na 28...Ke6

Zwart is onderontwikkeld en heeft een koning in het centrum. De partij zou vanaf hier niet lang meer moeten duren, en dat voelde ik ook.

29.Lf5+?

Helaas! 29.Tf5 wint de partij op slag: 29...Dd4 30.De8+ Kd6 31.Td1 Ld2 32.De2.

29...Kd5 30.Tbd1+ Pd4!

Om de een of andere reden had ik deze zet gemist. Hier is het grootste gedeelte van mijn voordeel weg.

31.Dxf7+ Kc6 32.Dg6?

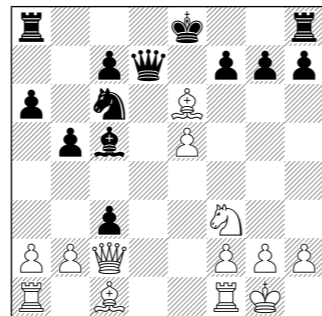
Met 32.De7 had ik nog voordeel kunnen houden.

32...d6 33.Le4+ d5 34.f7+ Le6 35.Lxd5+ Dxd5 36.f8D Txf8 37.Txf8

Hier heeft wit twee torens tegen drie lichte stukken. Toch is het zwart die beter staat omdat hij zijn pionnen naar voren kan

spelen. Uiteindelijk wist Feller zijn damevleugelpionnen naar de overkant te brengen en verloor ik de partij.

Deze nederlaag was niet alleen heel pijnlijk, maar hij duurde ook nog eens 4,5 uur. Ik had slechts 1,5 uur voor ik alweer de volgende partij moest spelen tegen IM Sophie Milliet (2407). Ze verraste me in de opening en ik zag het somber in. Gelukkig blunderde ze vrij snel daarna en wist ik het punt alsnog binnen te halen.

Stelling na 17.Lxe6

Zwart kan op twee manieren terug slaan op e6; een van de twee is gelijk, en de ander is veel beter voor wit.

17...fxe6?

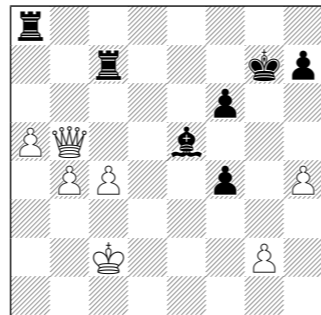
Ze kiest de verkeerde!

18.Dxc3 Lb6 19.Le3! Lxe3

20.Tad1! Ld4 21.Pxd4

En dankzij de zwakte op e6 en het enorme voordeel in activiteit staat wit hier gewonnen.

Gelukkig kwam ik goed terug na de pijnlijke nederlaag tegen Feller en had ik nu nog maar 2 uit 3 nodig. De volgende dag moest ik met zwart tegen FM Ilyass Msellek (2334), de laagst gerate van de groep. Ik zou niet alles op alles zetten voor deze partij, maar ik was niet bang om een scherpe opening in te gaan. Mijn tegenstander had in de opening eeuwig schaak maar koos ervoor om een gelijk eindspel in te gaan. Hier wist ik hem te overspelen en kreeg ik een gewonnen stelling. De slotcombinatie vond ik wel fraai:

Stelling na 31.c4

31...Tb8!! 32.Dxb8

Wit kon niet beide pionnen op b4 en c4 blijven verdedigen, en had dus geen keus.

32...Txc4+ 33.Kd3

Zwart wint ook na 33.Kb3 Tc3+ 34.Kb2 Tc8+.

33...Td4+ 34.Kc3 Td8+ 35.Dxe5 fxe5

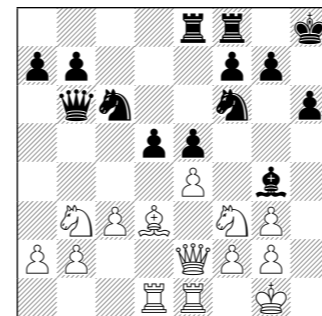
Met een gewonnen stelling.

Na deze overwinning had ik 5 uit 7 en had ik nog 1 uit 2 nodig voor de GM norm. Die 1 uit 2 haalde ik vrij gemakkelijk binnen met twee korte remises tegen GM Bilel Bellahcene (2499) en IM Daniel Dardha (2503). De laatste was zelf al van een GM norm verzekerd en won ook het toernooi. Ik eindigde uiteindelijk op een 3e plaats, maar dat maakte me niet uit. De laatste GM norm en de GM titel waren binnen!

Nederlanders in de World Cup

Vier Nederlanders reisden af naar Sochi om hun geluk te beproeven in de loterij die een groot knock-out toernooi nu eenmaal altijd is. Anish Giri en Jorden van Foreest werden op grond van hun rating automatisch in de tweede ronde geplaatst. Benjamin Bok en Zhaoqin Peng moesten meteen in ronde 1 aan de bak. We nemen een paar fragmenten van onze landgenoten door en beginnen daarbij met de Vrouwen World Cup.

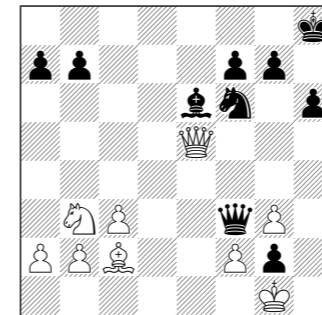
Afonasieva - Peng World Cup (1.1) 2021

22.Dxe1 Dxc6

Na een lange afwikkeling staat wit een pionnetje achter, maar Afonasieva heeft goed gezien dat ze actief genoeg staat.

23.De5! Df3 24.Lc2 Le6

Stelling na 16...Kh8

Zhaoqin Peng stond al in de kwartfinales van het WK toen haar eerste ronde tegenstandster nog niet eens was geboren. In de diagramstelling staat zwart heel actief maar met haar volgende zet houdt de jonge Russin het redelijk in evenwicht.

17.exd5! e4!
Logischer dan 17...Pxd5 18.Dc2 waarna zwart nauwkeurig moet spelen.

18.dxc6 exf3 19.Dd2 fxc7 20.Txe8 Txe8 21.Te1 Txe1+

25.Pd2?

Overziet een leuke dubbele aanval. Na 25.Db8+ Pg8 26.De5 moet zwart of genoeg nemen met een herhaling (26...Pf6) of 26...Dd5 proberen, maar na 27.Dxd5 Lxd5 28.Ld3! b6 29.c4 Lb7 30.Pd4 volgt 31.f3 en wint wit de pion terug met een gelijk eindspel.

Benjamin Bok en Jorden van Foreest komen aan bij de speelzaal. Foto: FIDE Eric Rosen

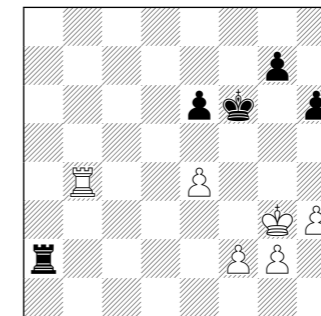
Nu staat zwart een gezonde pion voor. De technische fase was geen enkel probleem voor Peng. **0-1** op zet 50.

Peng werd in de volgende ronde door de als 5e geplaatste Nana Dzagnidze uitgeschakeld.

Benjamin had in de eerste ronde tegen een meester uit Kirgizistan een tiebreak nodig om door te gaan. In de tweede ronde volgende een gelijkopgaande strijd tegen de Amerikaanse GM Samuel Sevian. Benjamin won de eerste klassieke partij vanuit een toreneindspel, maar verloor de tweede partij toen zijn 'vesting' het niet hield. Weer 1-1 en opnieuw een tiebreak. De eerste twee rapidpartijen werden remise, maar Sevian toonde zich de betere snelschaker (2-0).

In het diagram komen we erin na zet 43 in de eerste klassieke partij in de match. Benjamin heeft een pion weten te veroveren, maar met 4 tegen 3 op een vleugel is dat bepaald geen gelopen koers.

Bok - Sevian World Cup (2.1) 2021

Stelling na 43.Kg3

43...g5

Dit is waarschijnlijk niet echt fout, maar het geeft wit wel een goed praktisch aanknopingspunt om op winst te spelen. Zwart kan beter kiezen voor 43...e5 of 43...h5 om ruimte in te nemen.

44.f3 h5 45.h4!

Zo kan wit het in ieder geval nog proberen. Hij mag ...h4+ niet toelaten natuurlijk.

45...gxh4+ 46.Kh2!

Zwart houdt remise na 46.Kh3 Ta1 47.Kxh4 Th1+ 48.Kg3 h4+ 49.Kg4 (49.Kf2 h3) 49...Th2.

46...Ta5

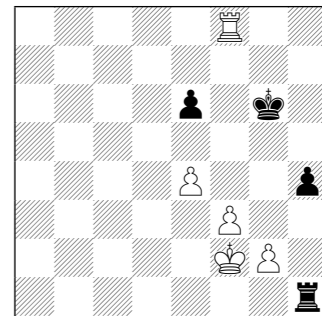
Een goede zet, maar ook na 46...Ta1 47.Tb5 Kg6 komt wit maar moeilijk verder.

47.Tb8 Tc5 48.Tf8+ Kg6 49.Kh3 Tc1 50.Kxh4 Th1+ 51.Kg3 h4+

Beter is 51...Kg7 en nu kan wit nog 52.Tf4 (52.Ta8 e5!) proberen, na 52...Ta1! (zwart moet altijd op actief worden met zijn toren) 53.Kh4 Ta5 kan wit niet verder komen.

52.Kf2

Zwart lijkt het net te houden na 52.Kg4 Kg7 53.Ta8 Th2 54.Ta2 Kf6 55.f4 Kg6.

52...h3?

Pas na deze zet staat zwart aantoonbaar verloren.

Sevian had nog remise kunnen houden met 52...Kg5 en met 52...Kg7 zoals Dimitri Reinderman aangaf op schaaksite kan zwart dan 3 pionnen offeren om op activiteit remise te maken:

Peng werd uitgeschakeld door Dzagnidze. Foto: FIDE Anastasiia Korolkova

53.Tf4 Kg6 54.e5 Kg5! 55.Tf6 Ta1 56.Txe6 Ta2+ 57.Kg1 h3! 58.gxh3 Kf4 en dit is remise! Erg lastig om achter het bord te vinden natuurlijk.

53.gxh3

Ook 53.g4 is voldoende voor de winst.

53...Txh3 54.e5!

Nu gaat zwart pion e6 verliezen terwijl zijn stukken ook nog passief komen te staan.

54...Kg5 55.Ke3!

Niet te snel toehappen: 55.Tf6? Th1 56.Txe6 (56.f4+ Kg4) 56...Kf5 57.Te8 Ta1 en nu staan beide zwarte stukken actief. Wit kan - ondanks verbonden vrijpionnen - niet winnen!

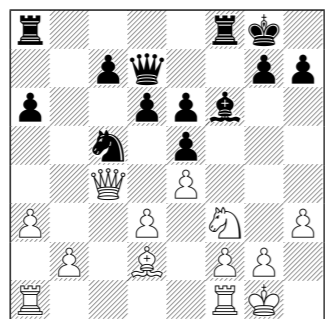
55...Th6

55...Th1 56.f4+ Kg4 57.Tg8+ leidt nu tot mat in 1 of een verloren pionneindspeel.

56.f4+ Kh5 57.Ke4 Th7 58.Te8 Th6 59.f5! exf5+ 60.Kxf5 Th7 61.e6 Kh6 62.Kf6 Kh5 63.Tg8 Th6+ 64.Kf5 en opgegeven. Een leerzaam toreneindspeel! **1-0**

Nadat hij in de tweede ronde de Slowaakse IM Druska had verslagen mocht Jordan het in de derde ronde opnemen tegen de Poolse grootmeester Kacper Piorun. Een niet te onderschatten tegenstander die tweevoudig nationaal kampioen van Polen is, en zelfs vijfvoudig wereldkampioen in het Oplosschaak. Vanuit een Spaanse opening doet Jordan lang alles goed.

J. van Foreest - Piorun World Cup (3.1) 2021

Stelling na 18...Dd7

19.b4 Pa4 20.Tfc1

Wit heeft belangrijk positioneel voordeel. De zwarte pionnen zijn zwak.

20...c5 21.Le3 d5?! 22.Da2 d4 23.Ld2

Jorden heeft de d-pion naar voren gelokt waardoor pion e5 (en pion e6) nu permanent kwetsbaar zijn.

23...Tfc8 24.Tc4 cxb4 25.Txc8+ Dxc8 26.axb4 Pc3 27.Db3

Nog beter was 27.Da5 maar de zet van Jorden is goed genoeg om het positionele voordeel te handhaven. Er volgt nu een manoeuvreerfase.

27...Dc6 28.Kh2

Sterk was het agressieve 28.g4 h6 29.h4 (om met g5 de verdediger van pion e5 te verjagen). Dit plan zal Jorden later in de partij alsnog spelen. Na 29...Tf8 consolideert wit eerst met 30. Kg2. Het is begrijpelijk dat Jorden zich niet meteen op zo'n

verplichtend plan vastlegt en eerst zijn stukken probeert te verbeteren.

28...Kf7?! 29.Tc1 Tc8 30.Da3 h6 31.Ta1 Ta8 32.Da5 Dd6 33.h4!

Jorden gaat alsnog voor het plan met h4 en g4. Dat kan ook met 33.g4.

33...h5

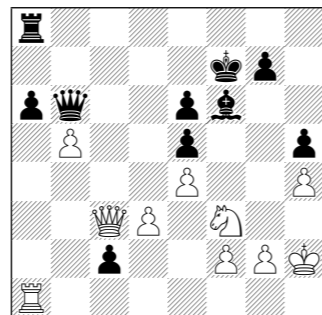
Verhindert het plan maar nu is veld g5 verzwakt.

34.Lxc3?!

Niet slecht, maar ook niet het beste moment om te nemen op c3. Wit houdt voordeel maar moet vanaf nu wel rekening houden met de vrije c-pion.

34...dxc3 35.b5! c2!

Na 35...Dc5 volgt 36.bxa6 Dxa5 37.Txa5 c2 38.Tc5 Txa6 39.Txc2 heeft wit een pion meer in het eindspel en goede winstkansen. **36.Dc3 Db6**

37.bxa6?

Met nog een paar cruciale zetten voor zet 40 te gaan is dit een riskante beslissing. Juist was

37.Dxc2 Dxb5 38.Dc7+ gevolgd door 39.Dd6 en zwart is in grote problemen.

37...Db1! 38.Pd2

Of 38.a7 Kg6! 39.Pe1 (het eindspel na 39.De1 Dxe1 40.Txe1 Txa7 is remise.) 39...Txa7 40.Pxc2 Txa1 41.Pxa1 Lxh4 met gelijke kansen.

38...Dd1 39.Pb3 Lxh4 40. Dxe5?

Ai de beruchte 40e zet. Jorden verrekent zich en staat opeens verloren. Veilig was 40.Tc1 Lxf2 41.Dxc2 Lg1+ 42.Kh1 Dxc2 43. Txc2 Le3 44.Ta2 g5 en dit eindspel hoort in remise te eindigen. Ook goed was 40.g3 Lf6 41.Dc6! (Maar niet 41.Tc1 h4!) 41...Df3 42.Dxa8 Dxf2+ 43.Kh1 en zwart moet eeuwig schaak houden. Zwart wint na 43.Kh3? g5!.

40...Lxf2 41.Df4+ Kg8 42. Dxf2 Dxa1!

Zou Jorden deze wending overzien hebben?

43.Pxa1 c1D 44.Pb3 Dc7+ 45.Dg3 Dxc3+ 46.Kxg3 Txa6

met een makkelijk gewonnen eindspel. 0-1 (59).

In de tweede partij kreeg Jorden met zwart geen enkele kans en werd zo uitgeschakeld. Ook Anish dolf uiteindelijk het onderspit in de derde ronde, alhoewel daar wel een spannende tiebreak aan voorafging.

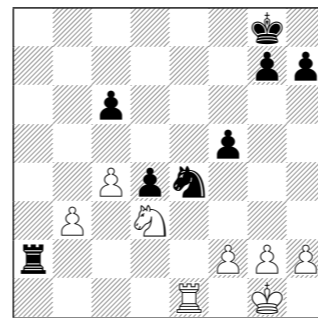
Anish Giri moest het in de derde ronde opnemen tegen de Nodirbek Abdusattorov. De jonge

Piorun-Jorden van Foreest. Foto: FIDE Anastasiia Korolkova

Oezbeekse grootmeester (16 jaar) is voorloper van een sterke generatie van talenten uit zijn vaderland. Na twee remises in de klasieke partijen volgde een rapid tiebreak waarin onze landgenoot zichzelf in de problemen bracht.

Giri - Abdusattorov World Cup (3.3) 2021

Stelling na 31...f5

Het is duidelijk dat wit niks heeft, maar na 32.f3 Pc3 33.Te6 blijft het eindspel gelijk. Anish doet in plaats daarvan een geweldadige poging **32.g4? Pg5!** Nu krijgt zwart de betere kansen.

33.Kg2 fxc4 34.Kg3 Pf3 35. Te7

Het is relatief makkelijk remise na 35.Td1 h5 36.h3.

35...Td2 36.Pf4 d3 37.Te3?

Het ging nog net voor wit na 37.Kxg4 Txf2 38.Pxd3 Pxd2+ 39.Kh4! (misschien keek Giri met weinig tijd alleen naar het logische 39.Kg3 maar het toreneindspeel verliest na 39...Tf3+ 40.Kxh2 Txd3).

37...h5! 38.Pxh5

Het probleem is dat na 38.Txd3 de tussenzet 38...h4+ materiaal wint.

38...Td1 39.Kxg4 Pxd2+ 40. Kf4 d2 41.Td3 Pf1

en opgegeven, de vrijpion kost wit een toren.

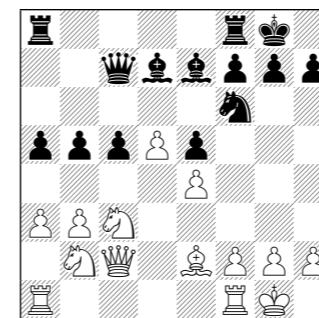
0-1

Om in de match te blijven moet Giri nu met zwart winnen. Dankzij een slimme openingskeuze (het Oud-Indisch) lukt het hem om een speelstelling te krijgen. We komen erin wanneer Anish positioneel de partij naar zich toe trekt met een mooi pionoffer.

Abdusattorov-Giri. Foto: FIDE Eric Rosen

Abdusattorov - Giri World Cup (3.4) 2021

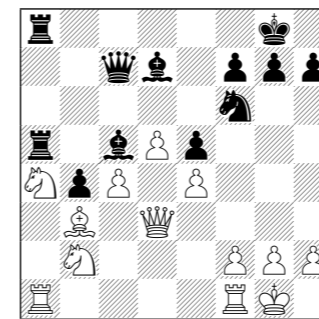

Stelling na 17.Pb2

17...c4! 18.bxc4 b4

Vervoert belangrijke zwarte velden voor zijn stukken.

19.axb4 axb4 20.Pca4 Ta5! 21.Ld1 Tfa8 22.Dd3 Lc5 23. Lb3

23...h6?!

Dit houdt voordeel, maar er was een veel directere manier waar Anish ongetwijfeld lang aan gerekend heeft want hij dacht hier lang na.

Na 23...Ld4! moet wit materiaal geven met 24.Tac1 (24.Ta2 Lxb2!) 24...Lxa4 25.Pxa4 Txa4 26.Lxa4 Txa4 ongetwijfeld heeft Anish dit gezien, maar het nagelaten

vanwege 27.c5! Lxc5 28.Db5! het komt echter allemaal goed voor zwart na 28...Ta5! 29.Dxb4 g6!.

24.Dc2 Da7 25.h3 Ld4 26.Ta2 Ta6?

Opnieuw slaat Anish het aangeboden materiaal niet. Waarschijnlijk miste hij dat zwart na 26...Lxb2 27.Dxb2 Lxa4 28.Tfa1 nog de beschikking heeft over 28...Dd4! (28...Dd7 29.Dxe5 is helemaal in orde voor wit) 29. Dxd4 exd4 30.Txa4 Txa4 31.Txa4 Txa4 32.Lxa4 Pxe4 en in dit materieel gelijkstaande eindspel wint zwart dankzij zijn vrijpionnen en blokkade op de zwarte velden: 33.Lc2 Pc5 34.Kf1 Kf8 35.Ke2 Ke7 36.Kd2 b3 37.Lb1 Kd6 38.Kc1 Pa4 en de zwarte koning loopt naar binnen.

27.Tfa1 Tc8 28.Pc3?

geeft zwart een nieuwe kans die

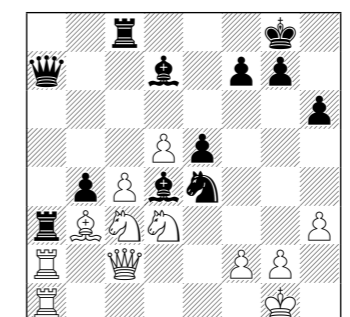
28...Ta3! 29.Pd3 Pxe4!

geeft zwart een nieuwe kans die

27.Tfa1 Tc8 28.Pc3?

geeft zwart een nieuwe kans die

28...Ta3! 29.Pd3 Pxe4!

Na deze klap staat zwart gewonnen. Helaas gaat het hierna alsnog mis.

30.Pxe4 Lxa1 31.c5!

31...Txa2

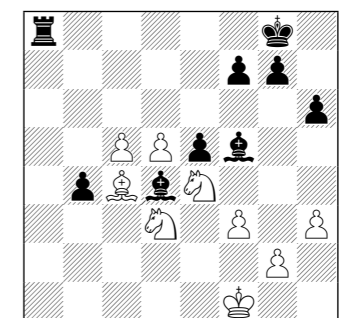
Niet slecht, maar wit is kansloos na 31...Lf5! 32.Pxb4 (en na 32. Txa3 bxa3 33.Pd6 Lxd3 34.Pxc8

Lxc2 35.Pxa7 Lxb3 lukt het de lopers om de witte vrijpionnen af te stoppen.) 32...Lxe4 33. Dxe4 Txa2 34.Pxa2 Dxc5.

32.Dxa2 Dxa2 33.Lxa2 Ta8 34.Lc4

34.Pxb4 is objectief beter, maar de Oezbeekse grootmeester zorgde er in deze fase voor dat Anish (met weinig tijd op de klok) geen rust krijgt om na te denken.

34...Lf5! 35.f3 Ld4+ 36.Kf1

36...Kf8?

Het is uit na 36...Ta1+ 37.Ke2 Lxe4 38.fxe4 Lxc5! 39.Pxc5 Tc1.

37.d6 Lxe4?

Het winnende 37...b3 38.Lxb3 Ta3 39.Lc4 en nu pas 39...Lxe4 40.fxe4 Tc3 is met weinig tijd lastig te vinden.

38.fxe4 Td8

In deze volgorde werkt 38...b3 39.Lxb3 Ta3 niet vanwege 40.c6! en wit wint!

39.Ke2 Lxc5 40.Pxc5 Txd6 41.Pd3 f6 42.Ld5 Tb6 43.Kd2 Ke7 44.Kc2 Kd6 45.Kb3

dit eindspel staat gelijk en was in remise geëindigd wanneer Anish niet per se had moeten winnen. Hij brak ijzer met handen en moest opgeven na 68 zetten.

Recensies Timman en Sosonko

Timman en Sosonko werden in schakend Nederland van de jaren '70 en '80 vaak in een adem genoemd en eigenlijk kunnen we daar gewoon mee doorgaan. Beide grootmeesters zijn bijzonder productief de laatste jaren als schrijvers van prachtige schaakboeken.

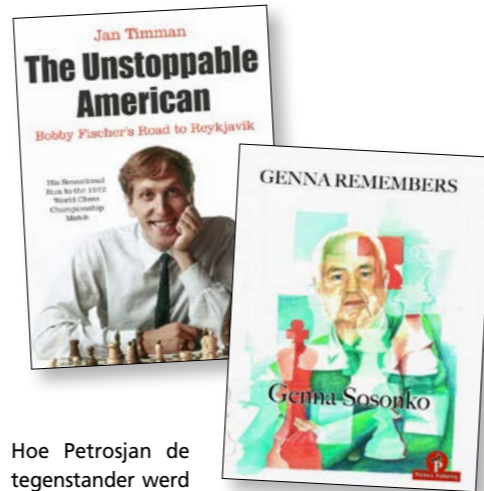
Van Timman verscheen bij New In Chess onlangs *The Unstoppable American: Bobby Fischer's Road to Reykjavik*. Er is veel over Fischer geschreven maar het idee achter dit boek (afkomstig van Erik Fokke en Peter Doggers zo schrijft Timman) is zowel simpel als geniaal: het vertelt het verhaal van de 18 maanden waarin Fischer het schopte tot uitdager van wereldkampioen Boris Spassky. Onderdeel van dat verhaal zijn onder andere de verbluffende 6-0 overwinningen op Taimanov en Larsen in de Kandidatenmatches.

De partijen van Fischer zijn natuurlijk geweldig (hij speelde altijd in iedere partij op winst), en de analyses van Timman zijn prettig leesbaar omdat hij het partijverloop in woorden verklaart en de varianten vaardig terugbrengt tot de kern. In het eerste hoofdstuk selecteert Timman een aantal van de belangrijkste partijen die Fischer speelde in 1970 in de aanloop tot het Interzonale toernooi van Palma de Mallorca. Vanaf Palma (het eigenlijk WK-traject) worden alle partijen geanalyseerd door Timman. De finale van de Kandidatenmatches tegen Petrosjan gaat

5 partijen gelijk op en dan stort de oud-wereldkampioen ineem en met 6,5-2,5 wordt Fischer alsnog overtuigend de uitdager van Spassky.

In *Genna Remembers* (Thinkers Publishing 2021) zijn er mooie aanvullende verhalen te lezen op twee hoofdstukken uit Timmans boek. Het verhaal van Mark Taimanov die na de verpletterende 6-0 nederlaag terugkeert naar Rusland en betrappt wordt op het bezit van een verboden boek van Solzjenitsyn is vaker verteld, maar niemand kan de achtergronden beter duiden dan Sosonko met zijn unieke kennis van het schaakleven in de Sovjet-Unie. Zijn essay maakt ook duidelijk hoe Taimanovs optimistische levenshouding hem hielp deze donkere periode, waarin hij zwaar gestraft door de autoriteiten, te boven te komen.

Op twee verhalen na gaan alle hoofdstukken in het boek over de Sovjet-Unie en dan vooral over de positie van echte mensen (schakers) in dat wereldrijk. Veel menselijk gedrag kan verklaard worden door de dictatoriale macht van het Sport Comité dat over de felbegeerde uitnodigingen naar het buitenland ging. Met een menselijke blik analyseert Sosonko afgunst, kwaadsprekerij en het heulen met de autoriteiten, vluchtgedrag (fysiek maar ook in de vorm van alcoholisme), het sluiten van deals, maar ook iets schijnbaar onschuldigs als winkelen in het Westen.

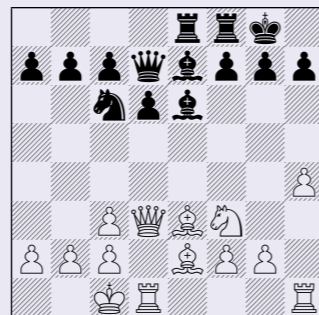
Hoe Petrosjan de tegenstander werd van Fischer (en dat is het tweede bruggetje met Timmans boek) is wellicht het meest schokkende verhaal in *Genna Remembers*. Het was namelijk de winnaar van de Kandidatenmatch Petrosjan-Kortchnoi die het op moest nemen tegen Fischer. Die match werd gespeeld nadat Fischer al twee tennisuitslagen (een uitspraak van Tal) had neergezet. Wie had de meeste kans tegen de Amerikaan was wat de Sovjet-autoriteiten zich afvroegen? Sosonko levert overtuigend (maar indirect) bewijs aan dat de match doorgestoken kaart was en dat de vechter Kortchnoi bewust verloor en als beloning drie felbegeerde toernooien in het Westen mocht spelen. Sosonko was secondant van Kortchnoi in die match, en had tijdens de match niets in de gaten. Als u graag wilt lezen hoe dat kon dan is dit boek, met vele foto's uit de collectie van de auteur, iets voor u.

OPLOSSINGEN

De lezer aan zet

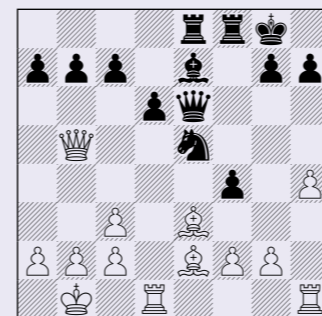
10.h4
Een uitstekende zet die de wending Pg5 mogelijk maakt. Opmerkelijk genoeg moet wit ook steeds rekening houden met het feit dat zwart op a2 kan slaan met zijn loper. De tekstzet verhindert het slaan op a2 op overtuigende wijze.
Ook goed is **10.Le2 (6 punten)**, na 10...Dd7 11.h4 zitten we weer in de partij. Kan zwart slaan op a2, na 10.Le2? Eigenlijk niet, vanwege 10...Lxa2 11.b3 a5 12.Kb2 Lf6 13.h4! (maar niet 13.Kxa2? Pb4+ 14.cxb4 axb4+ 15.Kb1 Ta1 mat!) en nu is 13...a4 14.Pg5 g6 15.Pxh7! Kxh7 16.h5 beter voor wit! De loper op a2 kan niet makkelijk gewonnen worden, maar doet ook niet mee!

Een nuttige zet is **10.Kb1 (3 punten)** en op 10...Pe5 kan volgen 11.De4 Pg4 12.Pd4 en wit staat wat beter.
Best een logische zet is ook 10.h3 (om bijvoorbeeld g4 te spelen en misschien Lg2), dan kan zwart echter wel op a2 slaan. Bijvoorbeeld 10...Lxa2 11.b3 a5 12.Kb2 a4 13.Ta1 (13.Kxa2 axb3+ 14.Kxb3 Lf6 geeft zwart uitstekende compensatie voor het stuk.) 13...Lf6 en zwart staat al gewonnen. Wit kan de gevangen loper niet goed winnen. 14.Txa2? Pb4!
10...Dd7
Nu volgt op 10...Lxa2 heel sterk 11.Pg5! g6 12.Db5 met positioneel voordeel, of 11.b3 a5 12.Pg5 g6 13.Pxh7! met sterke aanval.
11.Le2
Meteen 11.Pg5 levert niks op vanwege 11...Lf5. Een nuttige zet is **11.Kb1 (2 punten)**.

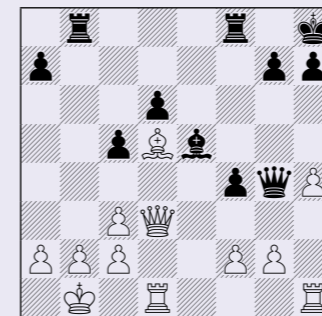

11...Tae8
De Duitse grootmeester wil wit geen aanknopingspunten geven voor een pionnenstorm. Na de tekstzet komt het witte idee echter helemaal uit de verf. Zwart had toch maar moeten kiezen voor 11...Lf5 waarschijnlijk speelde hij dat niet vanwege 12.Dd2 Tfe8 en nu het pionoffer 13.h5 h6 14.g4!? na 14...Lxg4 15.Tdg1 heeft wit gevaarlijke compensatie voor de pion.

12.Pg5 f5
Dit leidt bijna meteen tot een structureel verloren stelling voor zwart. De witte witveldige loper wordt nu te sterk. De alternatieven waren ook niet heel aantrekkelijk:
- Jordens idee blijkt na 12...Lf5 13.Lg4! een mooie kruispinning die groot positioneel voordeel geeft na 13...g6 14.Lxf5 Dxf5 15.Dxf5 gxf5 16.Pf3 pion f5 is voor altijd zwak.
- Dezelfde kruispinning volgt na 12...Lxg5 13.hxg5 Lf5 14.Lg4.
- Vergelijkbaar met de partij is 12...g6 13.Pxe6 Dxe6 14.Db5! (14.Kb1 is veilig en goed) en 14...Dxa2 15.Dxb7 Pe5 16.Dd5 dwingt zwart nu tot dameruil omdat 16...Da1+ 17.Kd2 Dxb2 de dame verliest na 18.Tb1 Da3 19.Ta1.

13.Pxe6
Geen punten voor andere zetten. De loper is een mooie trofee - het gaat erom dat wit nu een ijzersterke witveldige loper overhoudt.
13...Dxe6 14.Db5
Een dubbele aanval! Wit dreigt slaan op b7 en damewinst met 15.Lc4. Even goed is **14.Lf3** ook **4 punten**. Wit houdt ook voordeel na **14.Kb1** en **14.Dc4** Dxc4 15.Lxc4+ Kh8 16.Ld5. U krijgt **2 punten** voor een van beide zetten.
14...Pe5
Wit staat gewonnen na 14...Dc8 15.Lh5! Td8 (15...g6 16.Lf3 is nog erger voor zwart.) 16.Lf3. Zwart verliest ook na 14...Kh8 15.Dxb7 f4!? 16.Dxc6 fxe3 17.Lc4 Dh6 18.fxe3 Dxe3+ 19.Kb1 net als in de partij helpen de ongelijke lopers wit alleen maar. Het is pas in het eindspel dat ongelijke lopers de kans op remise groot maken - in het middenspel is juist vaak omgekeerd.
15.Kb1
Een mens zal niet snel kiezen voor **15.Dxb7** (ook **4 punten**) wanneer er een veilige zet als 15.Kb1 voorhanden is. Toch is slaan op b7 mogelijk. Zie de volgende lange variant: 15...Dxa2 16.Dxc7! (16.Db3+ Dxb3 17.cxb3 Pg4 is beter voor wit, maar niet helemaal duidelijk: 18.Lxa7 Lg5+ 19.hxg5 Txe2) 16...Da1+ 17.Kd2 Dxb2 18.Dxa7 Tc8 en deze stelling speelt veel lastiger dan die in de partij. 19.Ld4 Pc6 20.Da1 is nu het best volgens de computer.
15...f4
Zwart wil iets doen, maar passief verdedigen bood meer kansen op behoud.
Na 15...Dc8 staat wit altijd beter. Het beste is misschien de pestzet 16.Lh5 Td8 (wit krijgt aanval na 16...g6 17.Lf3 Pxf3 18.Dc4+ Kg7 19.gxf3) 17.Lg5!?. Verder kan 15...b6 beantwoord worden met 16.Da4!?

Jorden dekt pion c3. Dat kan trouwens ook op andere manieren: **22.Td3**, **22.Dc4**, **22.Kc1** en **22.Ka1**. In alle gevallen krijgt u **2 punten**.
Wit staat in deze stelling gewonnen en dat heeft deels te maken met de extra pion die hij heeft, maar zeker ook met de ongelijke lopers die op het bord staan. Terwijl de zwartveldige loper van zwart tegen pion c3 aankijkt waardoor zwart geen koningsaanval kan krijgen,

16.Ld4
De meest logische zet, maar twee andere loperzetten zijn min of meer even sterk:
- **16.Lc1** (ook **3 punten**). Wit houdt zonder complicaties alle voordelen van zijn stelling.
- **16.Lxf4 (2 punten)**. Dit ziet er gevaarlijk uit na 16...c6 (16...Txf4? 17.Dxe8+) 17.Da4 maar zwart krijgt de pion niet meer terug. Het is wel zo dat hij er na 17...d5 beter voor staat dan in de partij.
16...Kh8
Zwart verliest nu materiaal na 16...b6? 17.Lxe5! Dxe5 18.Lc4+ Kh8 19.Tde1.
17.Dxb7
De pion kan zonder bezwaar gewonnen worden, maar **17.h5! (4 punten)** is ook een goede zet. **17...Lf6 18.Da6**
De beste zet, maar **18.Db3 (3 punten)** of **18.The1 (2 punten)** zijn ook niet slecht. Slaan op a7 is niet aan te bevelen: 18.Lxa7? c5 en zwart heeft plotseling mooie compensatie voor 2 pionnen; 18.Dxa7? Ta8 verliest meteen.
18...c5 19.Lxe5
Deze gedwongen ruil is het idee van Heimann, maar de ongelijke lopers zorgen in dit middenspel voor hele ongelijke kansen.
19...Lxe5 20.Lc4
Ook goed is **20.Lf3 (4 punten)** met hetzelfde idee om de loper op d5 te posteren.
20...Dg4 21.Ld5 Tb8 22.Dd3

heeft de witveldige witte loper vrij spel. Wit kan dan ook altijd een koningsaanval opzetten en omdat zwart geen verdediger van de witte velden heeft is hij kansloos. In de partij wint Jorden geruisloos.
22...a5 23.a3 Dd7
De laatste kans op tegenspel was 23...c4! 24.Dxc4 (24.Lxc4 f3 24...Tfc8 25.De4 Lxc3 26.b3.
24.Ka2 De7 25.h5! h6 26.Dg6 Tf6 27.De4 De8 28.Td3 Db5 29.Tb1!
Geeft zwart geen enkele kans op tegenspel.
29...De8 30.Th3 g5?
Wanhoop waarna het meteen uit is. Laten we eens kijken wat er gebeurt als zwart 'niks' doet. Bijvoorbeeld als volgt:
30...Tb6 31.c4 Tb8 32.Tb3 Txb3 33.cxb3 De7 (33...Dxh5 34.De1) 34.Te1 Dc7 35.Dd3 Dd8 36.Dd2 Dc7 37.Le4 Dd8 38.Lc2 Dit plan kan zwart uiteindelijk nooit verhinderen. Wit zet een batterij op met de loper en dame over de diagonaal b1-h7. 38...Tf8 39.Dd3 Kg8 en nu bijvoorbeeld 40.Dd5+ Kh8 41.Txe5! dxe5 42.Dxc5 Zwart is nu kansloos tegen een opmars van de witte damevleugelpionnen en moet ook steeds zijn koning blijven verdedigen. Dit was geen geforceerde variant maar wel een die laat zien dat zwart vroeg of laat altijd verliest.
31.hxg6 Dxc6 32.Da4
en zwart gaf op. Hij verliest de a-pion ook nog terwijl zijn koning dodelijk zwak blijft.
1-0

U meet uw prestatie deze keer af door uw aantal behaalde punten met 2 te vermenigvuldigen en dan in de tabel te kijken.

80-100	>2400
70-80	2300-2400
60-70	2200-2300
50-60	2100-2200
40-50	2000-2100
30-40	1900-2000
20-30	1800-1900
0-20	<1800

Schaakmat!

In de partij Andersen - Salinas Herrera, FIDE World Cup (1) 2021, volgde **25...Dg1+ 26.Pxg1 Pxh2** mat. Een fraai matbeeld!

Combineren

Diagram 1
Caruana-So
1...Da1+ 2.Kh2 De5+ met stukwinst

Diagram 2
Firouzja-So
1...Txf3! (Na 1...Dxc2 2.Txa7 Td1+ 3.Kg2 Le3 4.Ta8+ Kg7 5.Dg3 spartelt wit nog tegen) 2.Dxf3 Db5+ 0-1

Diagram 3
So-Vachier Lagrave
1.Tc8! 1-0

Diagram 4
Rapport-Svidler
1.Lxd7! Pxd7 2.Dxe6 +-

Diagram 5
Vachier Lagrave-Nepomniachtchi
1.Pd7!! 1-0 immers 1...Txd7 2.Df8+ gevolgd door 3.Txc5+

Diagram 6
Nepomniachtchi-Aronian
1.Dxh6! wint een pion. Op 1...fxe4 volgt 2.Td5! en zwart moet zijn Dame geven om niet mat te gaan.

Diagram 7
So-Rapport
1.Lg6!! 1-0 Zwart doet niets meer tegen Dxh6.

Diagram 8
Nepomniachtchi-Bacrot
1.Lxh6! gxh6 2.Tg3!! (2.Dxh6+ Dh7 is niet doorslaggevend) met beslissende mataanval.

Wij vieren dat de clubs weer open
mogen, met een schaaktoernooi
waarbij iedereen welkom is!

Voor meer informatie of aanmelden,
kijk op www.schaakoff.nl